

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

Handwritten text in a cursive script, likely a list or inventory.

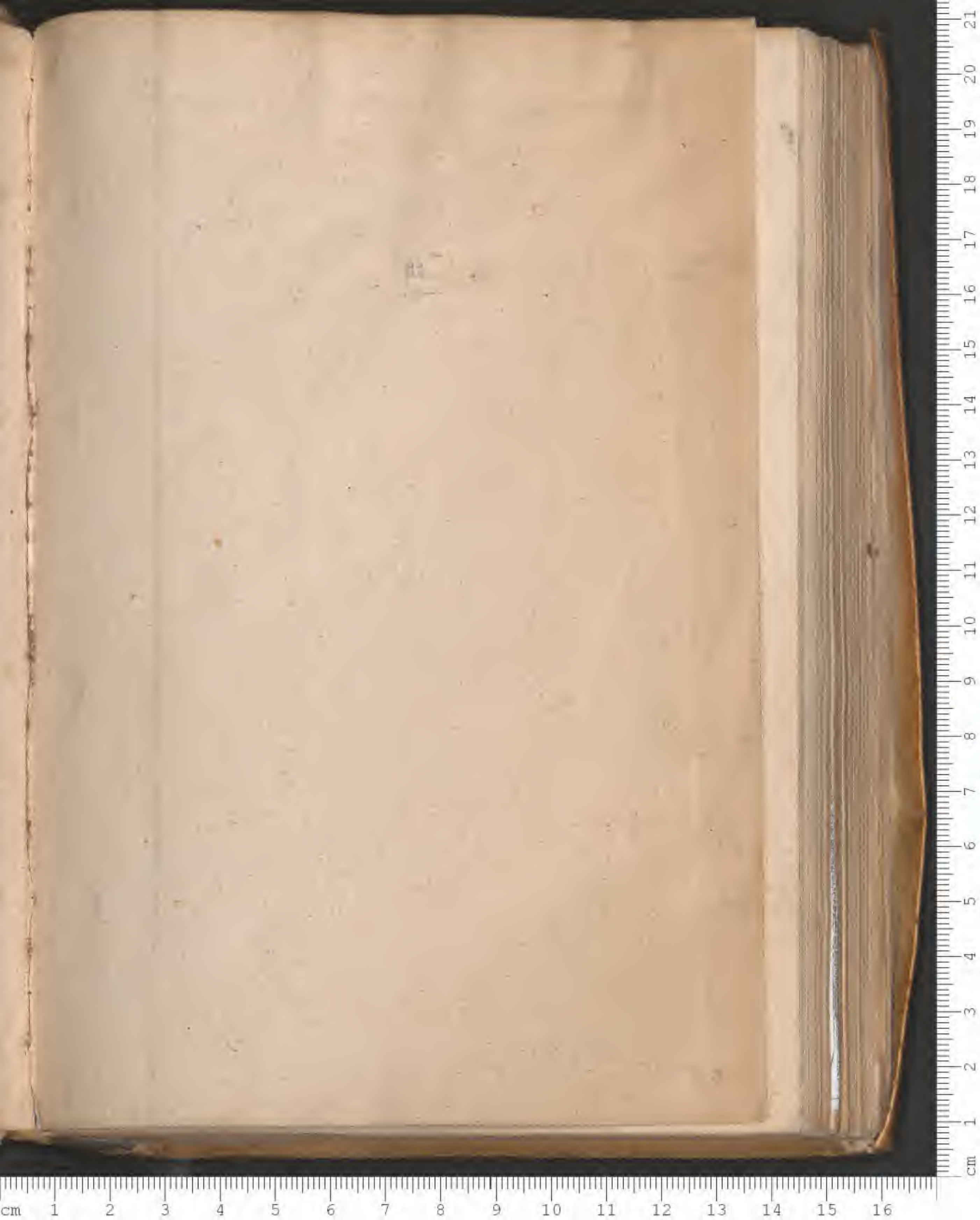

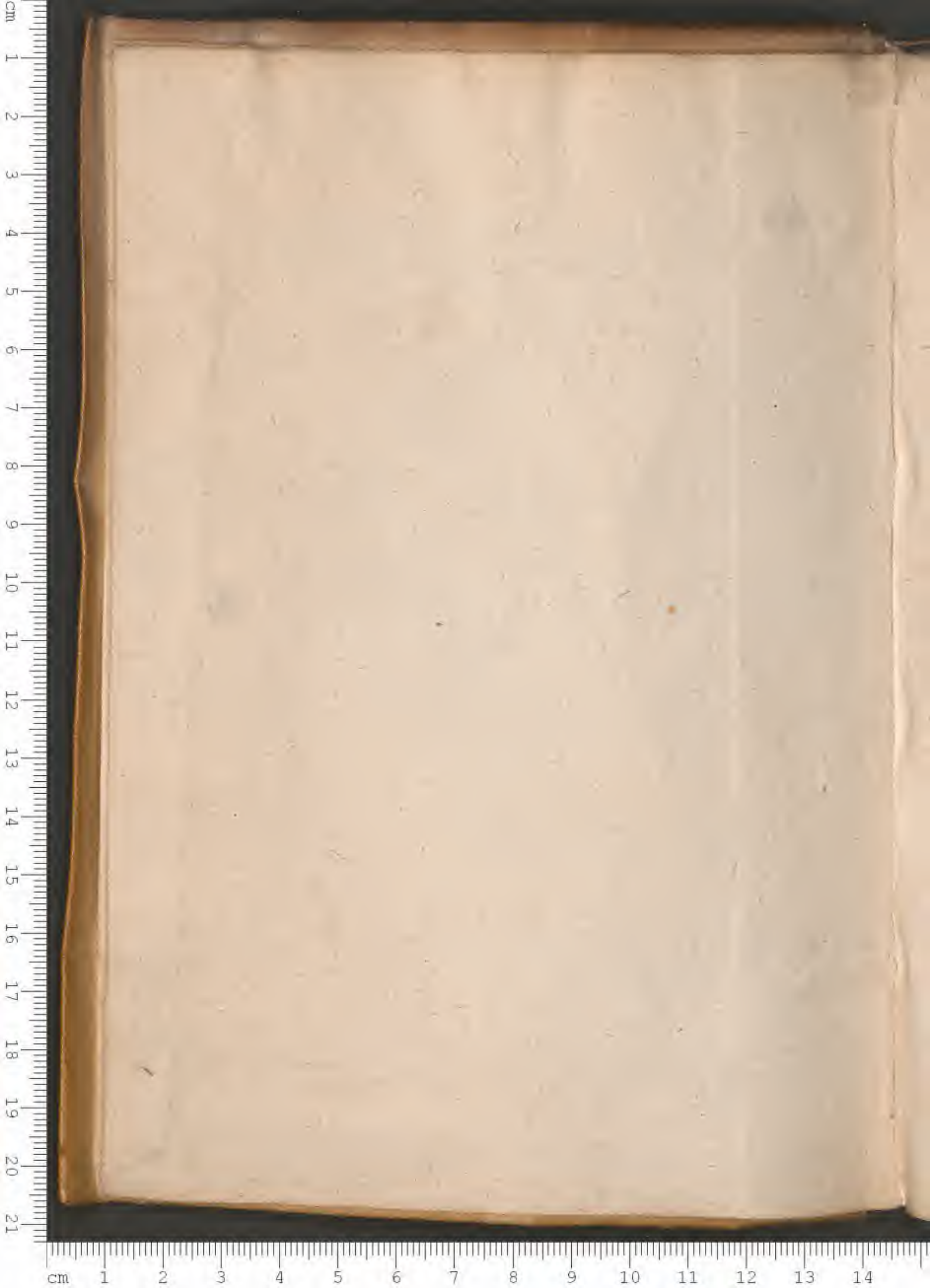

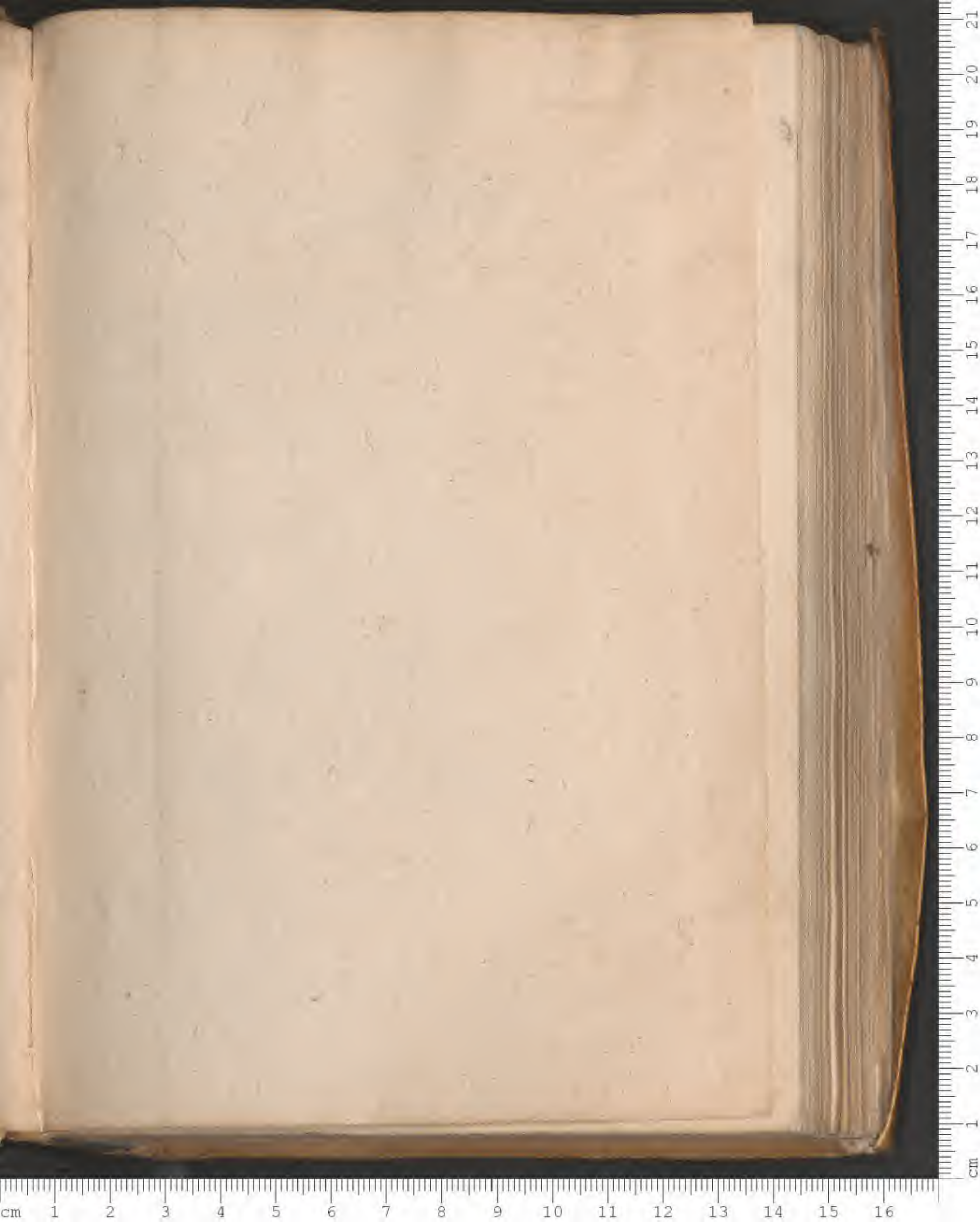

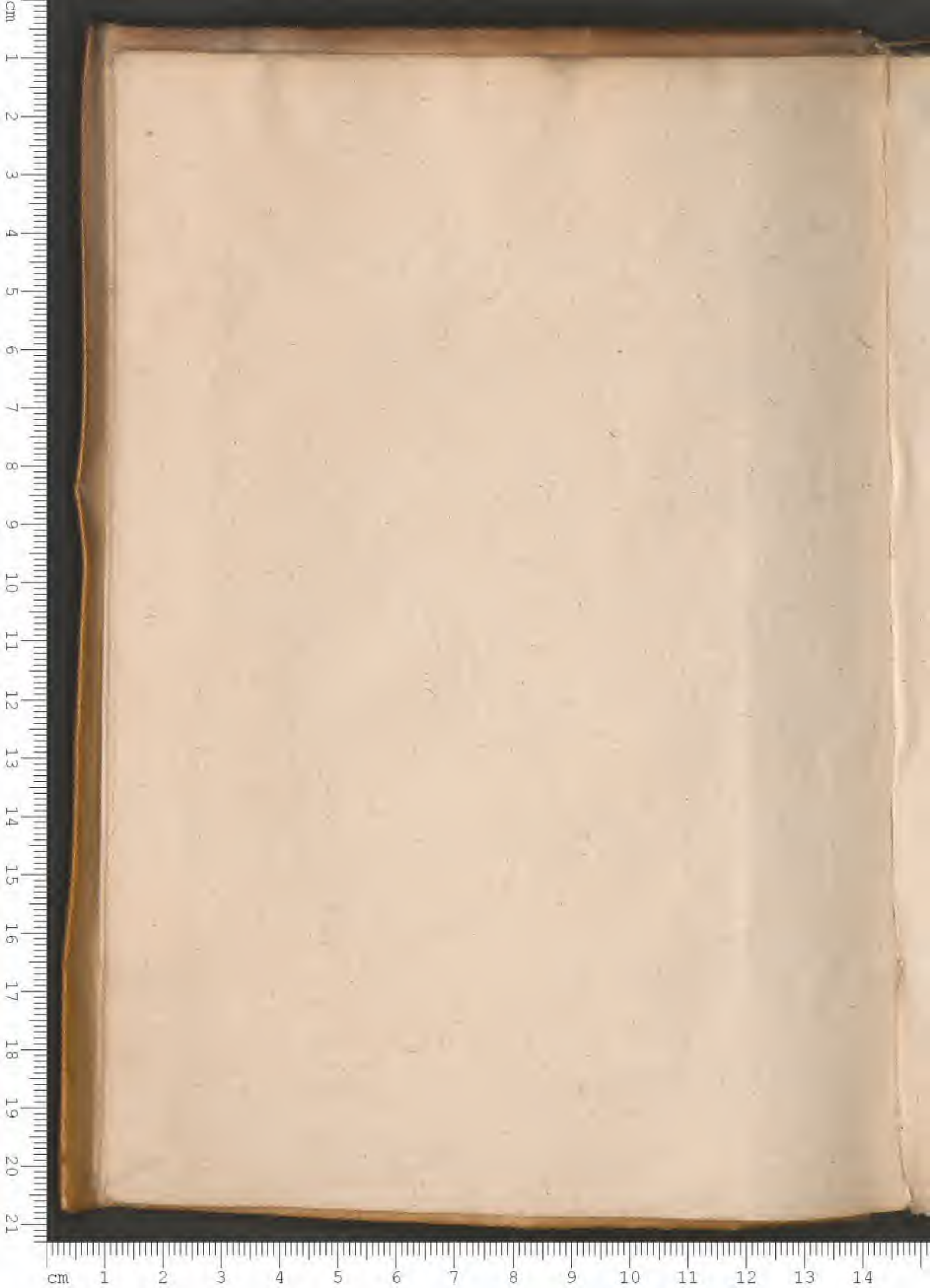
Ex Bibliothecâ
quam 16000. Voll. constantem
huic Abbatiaë S. Genovefæ Paris.
Testamento legavit Car. Mauriti.
LE TELLIER Arch'iep. Remensis.

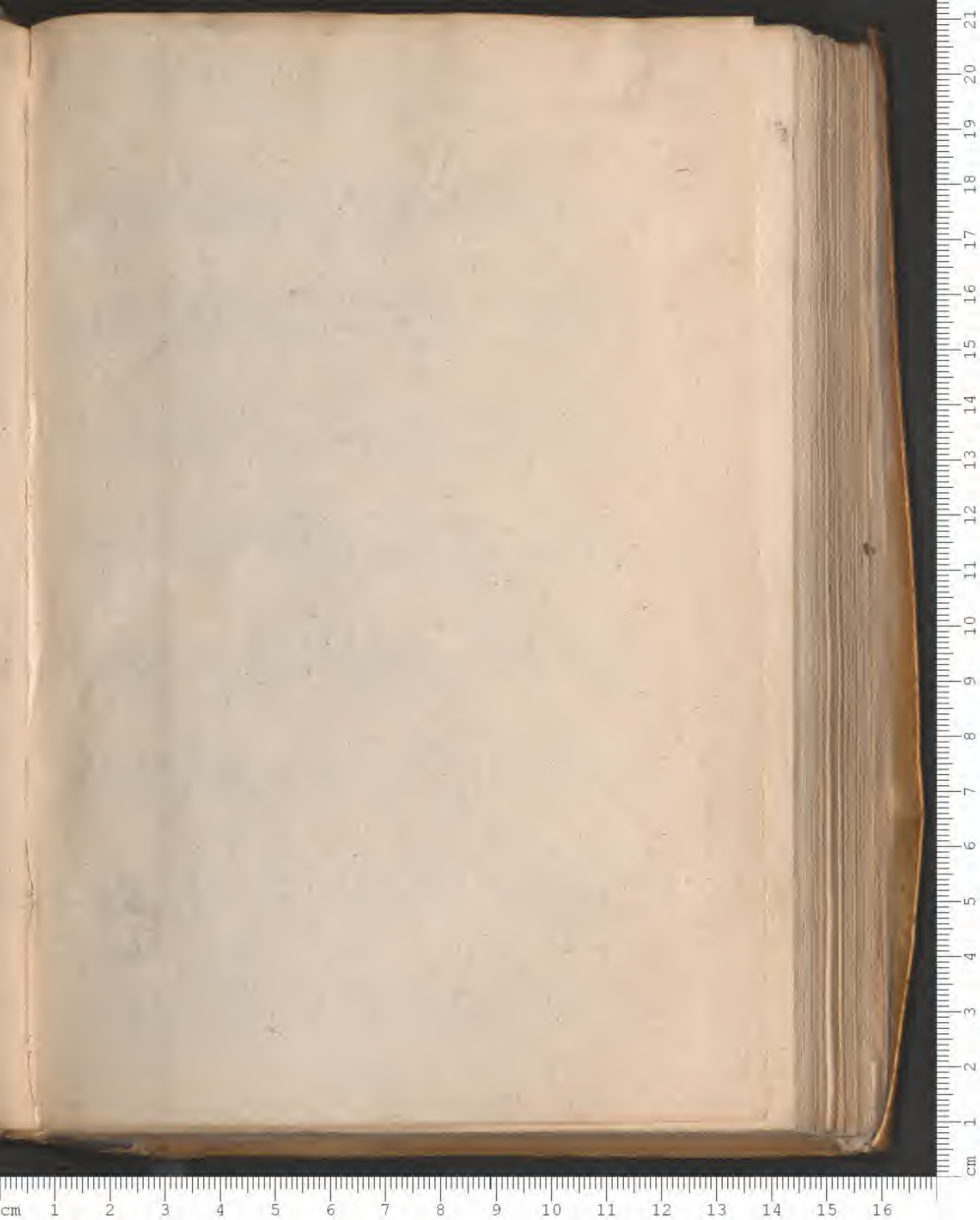
1597
C¹⁵E. 758.

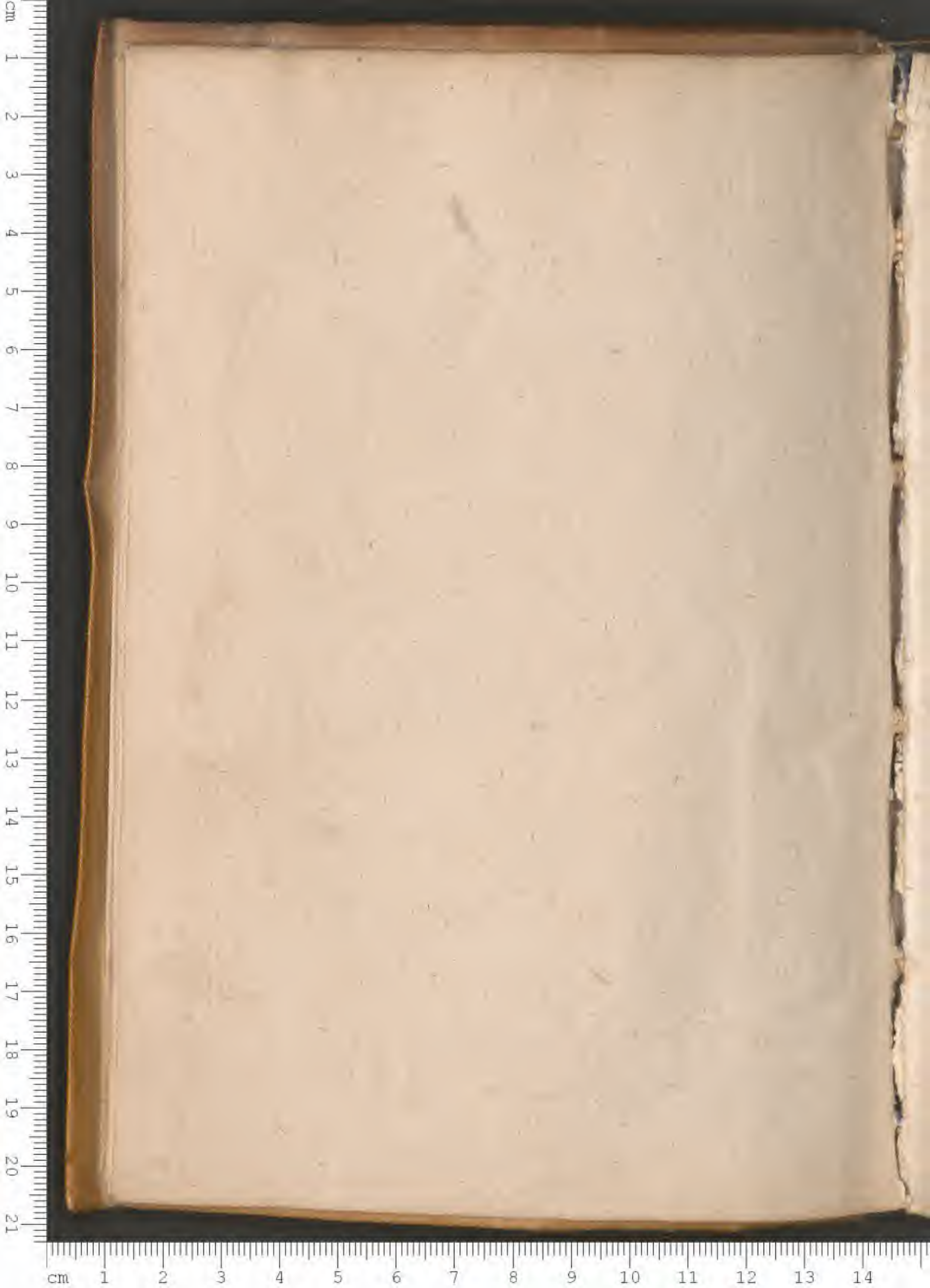

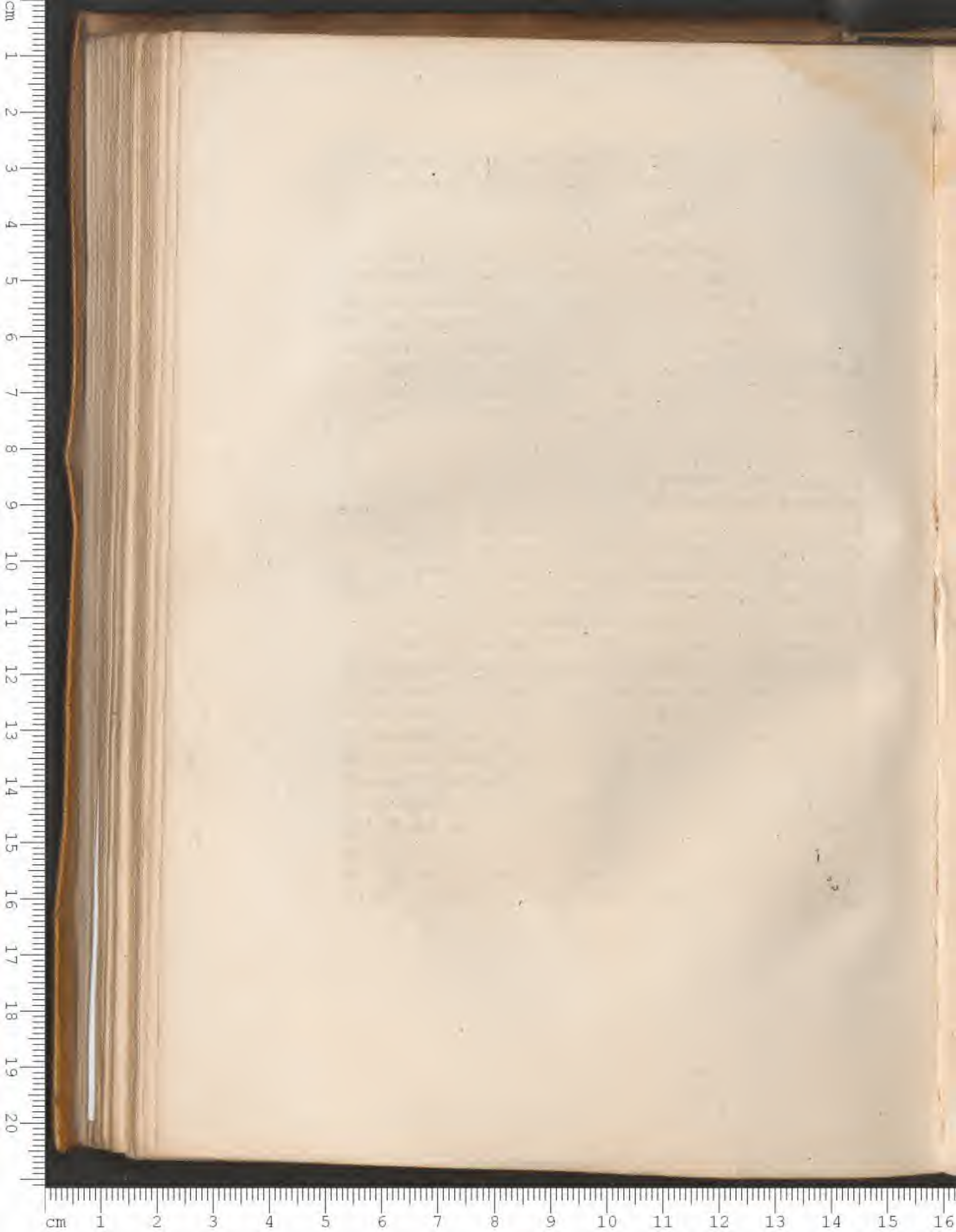

Defensorium curatorum contra
eos qui priuilegiatos se dicunt.

In nomine patris et filii et spūs scti, Amen.
Incipit propositio ricardi archiepi armachani
primatis pbernie facta in plistorio corā dño pa
pa et dñis cardinalibz ac prelati ad utilitatem
cleri et ppli christiani sup materia mendicitatis
ac priuilegiōz cōtra fratres de ordinibz mēdicāt iū qbuscūqz
apud auinionem octaua die mensis nouembriis anno dñi
millesimo tricētesimo quinquagesimoseptio. Cui⁹ quidē p
positionis thema fuit hoc. Nolite iudicare scd̄z faciē: s̄z scd̄na
iustū iudiciū iudicate. Johis septio cap⁹. Pater sc̄issime. In
principio mei sermonis protestor q nō intēdo aliqd asserē at
temere affirmare qd̄ fidei obuiet christiāe aut doctrine catho
lice. q etiā nō est intētionis mee destructionē seu quassatio
nē ordinū mēdicantiū approbatoz ab ecclia aut a sūmis pō
tificibz cōfirmatoz expetere: aut etiā suadere. Sed pot⁹ sua
debo ipsos ordies debere reduci ad puritatē sue institutiois
primarie sēp sc̄itatis v̄re correctioni parat⁹. Et v̄t ad ma
teriā meā statī descendā: ecce p̄ sc̄issime accedēs londoniis
p mee ecclesie armachane quibz̄d negociis doctores aliquos
satis doctos sup mendicitate et mēdicatiōe christi dñi salua
toris n̄ri ex adūso reperī diceptātes. Et sepi⁹ inuitat⁹ vt po
pulo p̄dicarē septē aut octo sermones ibi p̄tuli in vulgari et
sub p̄testatione prescripta īpublico nouē cōclusiōēs expressi
propter quas ⁊ q̄ tunc dixi frēs ad istā sc̄tāz sedē l̄z friuole ap
pellarūt. Prima cōclusio hec erat q dñs iesus christ⁹ ī sua p
uerlatiōe hūanalē per paup erat. nō q̄ prop̄ se paupertatē
dilexit aut voluit. Sc̄da fuit: q dñs n̄r iesus christ⁹ nunq̄
spōtanee mēdicauit. Tercia erat: q christ⁹ nūq̄ docuit spō
tanee mendicare. Quarta conclusio erat: siue quart⁹ arti
a ii

culus q̄ dñs n̄r iesus ch̄rist̄ docuit nō debere hoīem spōtaneē
mēdicare. Quinta cōclusio erat siue q̄nt̄ar ticks. q̄ nullū
potest prudenter et sc̄tē spōtaneā mēdicatē sup̄ se assūme-
re perpetuo obseruandam. Sexta conclusio q̄ nō est de re
gula frat̄ū minorū mendicitatē spōtaneā obseruare. Sep-
tima conclusio erat de materia illa q̄ bulla dñi alexandri pa-
p̄ quart̄i. que magist̄orū libellū condēnat nullā premiā-
rū conclusionū ipugnat. Octaua conclusio et prima de pri-
uilegiōz materia erat ista. q̄ pro confessiōe parrochianoz
alicuius ecclesie faciendā cū exclusiōe loci alteri⁹ eligibilior
est parrochialis ecclesia: q̄ frat̄ū oratoriū siue ipsorū ecclesia
prima conclusio erat et secunda in ista materia. q̄ ad cōfes-
siōnē parrochianoz cuiusuis ecclesie vni persone singularit̄
faciendā eligibilior est persona ordinarii q̄ frat̄is persona
has p̄clusiones pater sanctissime in publicis meis sermo-
nibus scripturis sacris et rationibus tāq̄ probabiles suasi
ut potui. et in presenti deo duce suadebo. Et etiā declarabo aliq̄
grauiora que inibi tunc non dixi sicut frat̄ibus ipsis ibi p̄-
missi adiiciam in presenti. Sāctitati vestre humiliter suppli-
cās et deuote: q̄ in conclusionibus prefactis et rationibus q̄
ad eas suadendas adduxi et adducā. et frat̄ū rationibus ex
aduerso. Si frat̄ū rationes fuerint fortiores sim ego puni-
tus. Si vero econtra: ipsi frat̄es pro scandalis detractiōi-
bus et conuiciis publice et occulte michi per eos illatis sup̄
qua materia malo tolerare q̄ agere legitime puniātur. Ob-
seruato quoad omnia quod primo assumpsi. Nolite iudi-
care sc̄dm facie: sed iustū iudiciū iudicate. Sed q̄ sc̄d̄ legē
dei atq̄ nature ut in capto. Bñ de postulatione: cōe nego-
ciū priuato p̄ferri debet: a priuilegiōz materia que totū
clerum et totum populum christianum concernit volo inci-
pere. Et dico ut michi videtur q̄ si queratur. quis locus est
eligibilior pro cōfessiōe alicui⁹ ecclesie parrochianoz singularit̄

faciēda. videt michi q̄ sua parochialis eccl̃a est loc⁹ eligibilior
oratorio fratrum siue ip̄or eccl̃a. q̄a est cōsciētie parochiani cō
fessio huiusmodi locus securior ⁊ plura p̄tās icōmoda q̄ si a
trū oratoriū. Q̄ parochialis eccl̃a sit loc⁹ vt singulariter sc̄z
cū exclusionē cuiuscūq̄ loci alteri⁹ ibi fiat p̄fessio. Et etiā vt
sepultura fiat inibi. Patet. q̄ est loc⁹ a deo ⁊ lege ei⁹ p̄cept⁹.
Dicit enī deuteronomi cap̃lo. xii. hec sūt p̄cepta atq̄ iudicia
q̄ facere debetis. Et cito post. Ad locū quē elegerit dñs de⁹ ve
ster de cūctis tribub⁹ vris vt ponat suū nomē ibi ⁊ habitet in
eo. venietis ⁊ offeretis in illo loco holocausta et victimas ve
stras decimas et primicias manuū v̄rāz ⁊ vota atq̄ donaria
primogenita bō et ouīū. Et p̄ ista sequit̃ ibi phibitū hoc
modo. Caue ne offeras holocausta tua in oī loco quē videris
sed in illo quē elegit dñs in vna tribuū tuāz offeres hostias
et facies q̄cūq̄ precipio tibi. hec ibi. Vbi cōstat q̄ tantum est
p̄ceptū vt in loco electo a deo quā eccl̃a; parochiale iuxta ver
ba predicta debem⁹ intelligere siue accipere in quo debem⁹ ac
cipere cūcta q̄ precepit dñs ex sacramētis facere debet quisq̄
de quibus est cōfessio faciēda. Sicut patet leuitici. iiii. cap̃lo
vbi dicit q̄ quicūq̄ per ignorātiā peccauerit offeret sacerdo
ti et orabit pro eo et dimittetur ei. Sed etiā q̄ alia loca que
cūq̄ sunt a lege phibita. Certū autē videt q̄ loc⁹ fratrum nō
est a deo per legē suā ad hec faciēda electus: sed tātū a sūmis
pontificibus est concessus. sed iuxta verba premissa est de le
ge prohibitus. Cū ergo loc⁹ predictus sit certior loco de lege
diuina prohibito ac solūmodo permisso aut concessō sequi
videtur q̄ parochialis eccl̃a est locus certior siue securior
ad confessionem parochianorum pandēdam q̄ oratoriū
fratrum siue eorum eccl̃a. Item parochianus non hesi
tat. nec suspicari habet itelligo de cursu communi q̄ sua par
ochialis eccl̃a supposita sit iterdicto eccl̃astico. hoc autē veri
similiter poterit suspicari de fratrum eccl̃a. Vnde videt q̄ eccl̃a

sua est locus sibi securior. Suadet minor per decretale illam
de sepulchris in sexto aiaz periculis. ubi sub certo modo pe-
na interdicti tñ ecclē q̄ cymiterii infligit q̄bz p̄q̄z religiosis q̄
inducūt aliquos ad vouendū iuramēto seu fide interposita. ve-
als p̄mittendū ut ap̄d eoz ecclās eligāt sep̄turas ul̄iam ele-
ctā ulterius nō inuēt. Et cōiter affirmatur q̄ fr̄es ita indu-
cūt hoies. Vñ p̄legitur q̄ verisim̄ potit q̄s suspicari q̄ loca eo-
rū sūt supposita int̄dco ecclāstico. Itē alē p̄firāt. qm̄ vide-
tur q̄ null⁹ parochian⁹ sciens ut scire tenetur q̄ sua parro-
chialis ecclesia est locus a deo ad sacramenta exercēda elect⁹
atq̄ preceptus. Et locus fratrū a lege phibit⁹ ibi nisi infor-
mat⁹ aut sualus a fratribz eligeť sepeliri. Qm̄ satis firmū
videtur q̄ nullus parochianus ad hoc faciendū est a secula-
ri aliquo taliter informatus aut ita inductus. vel ut verius
dicā seductus. Ex his videt̄ posse p̄cludi sicut fieri potest
in materia morali q̄ parochialis ecclesia est pro cōfessione
pādenda parochianis suis locus securior loco fratrū. Di-
xi et dico sc̄do q̄ parochial̄ ecclesia parochianis ipsius est
pro confessione pādenda etiam sepultura habenda locus
utilior loco fratrum. primo quia est locus a deo electus ac
per hoc a deo amplius acceptatus q̄ fratrum ecclesia. que a
deo non est expresse electa. sicut nec a sua ecclesia: sed solum
ad procurationē fratrum concessa. Vnde videtur utilior: ex
quo est acceptior deo. Item in parochiali ecclesia parro-
chianus ut debet rite confessus duplicis obedientie meritū
sibi adquiriť. scilicet meritū obedientie qua pareť manda-
to dē de confessione pādenda. Et meritum obedientie: qua
obedit precepto diuino. De loco ad hoc a deo electo seruando
hoc secundo merito obedientie caret ut videtur quisq̄ apud
fratres confessus cum nulla lex parochiano precipiat aut
etiam illi suadeat ut apud fratres confiteatur: aut habeat se-
pulturā. ergo est parochialis parochianis pro istis exercē-
dis loc⁹ utilior loco fratrū. Itē i parochiali ecclā sūt ubiq̄

aut quasi ubique aut esse debet de iure diuino et iure ecclesie p[er]sona i
decuplo cōiter oratores: q[uod] in ecclesiis fratrum sint fratres. Unde
debet quisq[ue] parochian[us] verisimiliter estimare q[uod] ibi p[er] orōnes
plurimū poterit ap[osto]li[ce] adiuuari q[uod] i[n] fr[atr]u[m] ecclesiis. Dixi et dico
tercio q[uod] cōfessio facta in parochiali ecclesia modo predicto:
vitat plura incōmoda q[uod] confessio facta in fratrum ecclesia.

Et similiter habita sepultura. Quoniam ex quo ibi sūt utilita-
tas ap[osto]licor[um] et maior securitas: econtra si omitteretur et fie-
ret p[er]fessio singulariter ut sup[er] exp[re]ssū in fratrum ecclesia tolleretur
securitas. ac etiā tolleretur utilitates premisse. Et hec sunt
nemo dubitat) grauiā multum incōmoda siue dispendia.

Dixi et dico scdo si q[ue]ratur q[uod] p[er]sona est eligibilior pro con-
fessione parochiani sui singulariter facienda. scilicet an p[er]sona
fratris ut ordinarii sui p[er]sona. q[uod] ordinarii p[er]sona eligibilior est
censenda fratrum p[er]sonis. quia securior et utilior. Et q[uod] p[er]fessio
sibi facta singulariter vitat plura incommoda et dispendia.

Dico p[ri]mo q[uod] est p[er]sona securior. q[uod] est aut i[n] articulo precedenti
suasi) p[er]sona a deo p[re]cepta et a sua ecclesia de lege cōi. et fr[atr]is p[er]sona
de lege p[ro]hibita. Unde p[er]sequitur q[uod] ordinarii p[er]sona est securior. Itē
p[er]sona ordinarii ē parochianis suis p[er]sonis fratrum ap[osto]lius alli-
gata. Unde rōnabiliter p[otes]t de ea p[ro]fide. q[uod] sollicitior erit ad p[ro]uidēdū
eis q[uod] fr[atr]e qui est sibi p[er]sona extranea. sicut p[er]sona medici cor-
poralis est egroto magis carnaliter securo: q[uam] est egroto magis
obligata. Itē q[uod] parochian[us] de lege cōi siue de cursu nō he-
sitat nec hesitare habet de ordinarii sui p[er]sona. q[uod] ei[us] p[re]s[entia] ab-
soluēdi suos subditos sit ligata. De fr[atr]e vero p[er]sonis habet
verisimiliter suspicari. q[uod] p[ro]pter excōmunicatōnes varias est in eis
p[re]s[entia] ligata. Nec ē dubiū q[uod] securior sit hoī p[er]fessionē pandē
liberā p[re]s[entia] h[ab]ere: q[uod] h[ab]ere p[re]s[entia] ligatā. Ergo p[er]sona ordinarii
ē certior siue securior. Probat[ur] mior p[re]tacta. P[ri]mo p[er] ca. religi-
osi i[n] clemētis de decimis ubi d[icitur]. q[uod] religiosi q[ui]cūq[ue] b[en]eficia non
h[ab]entes q[uam] noualiū aut alias decimas ecclesiis debitas ad eos ex ali-
q[uo] cā legitime nō spectātes appropriare sibi p[re]sūperit aut exq[ui]si

mentinis ubi triplex est lata excoꝛcatōis sentēcia. Prima est
lata ī oēs religiosos q̄ aliq̄ v̄ audiētes a solutiōe decimarū
ecclesijs debitaz retrahūt ī sermonib⁹ sui vel alibi p̄ferre p̄su-
mu. it. qđ fac. ut vt fert̄ cōter cōfessores de fratrib⁹. affir-
māt enī ī publico qđ nec de elemosinis panis et vini serueis
aut alijs rez huiusmodi modicaz teneātur donātes ī de-
cimādo lucra mercatiōis ipsorū aliqđ decimare. Ego vero
ecōcrario affirmavi qđ de paruis sicut de magnis denariis te-
nent̄ inter lucra sua mētiōē facere. q̄ alias possent merca-
tores q̄cunq; totū lucrū totius anni p̄ talia parua dona ita
distrahē qđ de maxio lucro suo nichil deberēt p̄it⁹ deciare
totū p̄ modica distribuēdo pauperib⁹ et illusio fieret surs cōi
Sunt ḡ fr̄es tales maioris excoꝛcatōis sentencijs inuoluti

Itē per eādē decretalē. Cupiētes. sūt oēs fr̄es ab officio p̄-
dicatiōis suspēsi et cōsequēter excoꝛcati. qui īfra certū t̄m̄-
nū cōscientiā eis cōfessis de decimis soluēdis nō faciunt ubi
et verisimilit̄ estimat̄ oēs cōfessores deputati de fratrib⁹ vel
quali oēs sūt ista sentēcia canonis inuoluti. q̄ vt fert̄ cōit̄
et per eos q̄ eis cōfiteētur potest p̄bari qđ aliqđ de hoc penitus
nichil dicūt cōfessis eis quidqđ loquuntur p̄ferūt auida vera-
ba nō p̄ materia. sed pro forma. videlicet qđ nō est cōscientiā
facere sed magis illudere. Vnde si ad cōsensū cōstituētis cano-
nē cōscientiā facerēt ipsos eis cōfessos de rebus quib⁹libet
decimandis de modo et t̄p̄e informarēt. Et q̄ nō faciūt nō
video quā incidāt ī istā excoꝛmunicatiōis sentēciā. Itē p̄ idē
capitulū Cupiētes. omēs religiosi sūt excoꝛcati qui aliquos
ad vouendū iurādo vel fide media seu alias p̄mittendū in-
ducūt vt sepulturā apud eorū ecclesias eligāt vel iam electam
ulterius nō īmutent qđ t̄n̄ facere fr̄es affirmat clericorū et
laicorū cōis opinio. Et ad hec videtur ratio satis probabilis
iā adducta ad cōfirmatiōē scđe ratiōis p̄iē cōclusiōis artī-
culi p̄cedētis. Itē qđ p̄sona ordinariū sit parrochiano suo se-
curior aliē suadet. scz q̄ de ei⁹ p̄sona rationabilit̄ parrochia-

mus potest iudicare quod quod ad hoc scilicet per penitentiam congrua et utile
sibi imponenda per suis peccatis est iudex sibi minus suspectus seu equior.
Quoniam quantum subsidii spiritualis per confessionis sue auditionem in suo
ordinatio non habet supponere aut aliquem suspicari. cum necessitas
vite de lege dei et sue ecclesie ordinarii ministerio sint annexa. de
pensionis vero fratrum est. Quoniam ut in appellatone quam contra me fe-
cerunt in adglia continetur ex sua fundatione ad mendicita-
tem et paupertatem artificiosam asserunt se astrictos non obstante in eis
facultate audiendi confessiones omnium sibi profiteri volentium. Unde
quantum releuationis mendicantis in eis causa auditionis profes-
sionis hominis extranei probabiliter parrochianus poterit suspicari
et rationabiliter in animo suo ita argueretur cur iste medicus hic
meam confessionem audiendo et a necessariis per victu sibi adquirē-
dis desisteret nisi de me tale suffragium expectaret. Unde cum ege-
stas ad peccatum cuius mediatione indigētie succurrat impellat.
Juxta illud salomonis proverbio xxx. ca. Mendicantem et
diuitias ne dederis michi. sed tribue tantum victui meo neces-
saria. ne forte satiatus illiciat ad negandum te et dicam. quis est
dominus. et egestate compulsus furer. et periurum nomen dei mei.
Consequitur quod pro omni genere peccatorum elemosinam applicanda
qua poterit eius mendicantia releuari velit michi imponere
Et ita non ero spiritualiter bene sanatus. Saluator enim suis
discipulis querentibus. quare non potuimus eicere demoni-
um illud hoc loquentes respondit. hoc autem genus non eicietur nisi
per orationem. et ieiunium matth. xviii. ca. Ex quo dicto colligitur
quod sicut cuicunque morbo corporali diuerso diuersa congruit me-
dicina: sic spirituali morbo cuilibet est providenda propria me-
dicina. qualē iste mendicus circa sua intentus ut suspicor: mi-
chi nullatenus ministrabit. Confirmat hoc ratio. quoniam
satis apparet in facto quod isti fratres ubique per orbem post privile-
gium de confessionibus audiendis obtentum monasteria pulcher-
rima et regalia palacia construxerunt. Cuius rei euidentia
siue causa precipua illa est confessiones audiendi facultas.

*per illud quod in
libro de curia
per illud quod in
libro de curia*

quoniā anteq̃ illā facultatem haberent: nullatenus talia cō-
struere potuerunt. Item nūq̃ auditur q̃ fratres ad refe-
ctionē prochia^l ecclie aut strate cōis seu pontiū reformādos
defectus tales elemosinas largiendas confessis imponunt.
nec minores ut eas predicatorēs seu quicūq̃ vel quicūq̃ de
aliis mendicantiū ordinibus minoribz largiantur iponūt
cūcta sibi et suo ordini applicātes. Unde verisimiliter pote-
rit iudicari q̃ questus proprius est in causa quare talis men-
dicus pro persona extranea est ita sollicitus q̃ tempus men-
dicationis negligit illi extraneo totus intentus. Item fe-
ci ad hoc et facio semp in presenti quintam rationem. cui⁹
conclusionē nolebā asserere. Dixi tamen in publico et i pre-
senti dico. q̃ rationē illā nesciebam dissolvere. Cōclusio illi⁹
rationis est ista. Q̃ quisq̃ parrochianus confessus fratri-
bus ordinariis neglectis iuxta potestātē quā habent post cō-
fessionē huiusmodi remanet in pctō mortali. et a nullo pec-
cato mortali absoluit̃. Ad hāc p̃clusionē aliq̃lit̃ suadēdā nī-
tebar vnū principiū suadē. qd̃ etiā principiū p̃pt cōstitutionē
iohāninā vas electōis volebā asseruē qm̃ ipsi dānant de dcis
magistri iohis de poliaco tres subsequētes articuli. Prim⁹
ē. q̃ p̃fessi frībz hñtibz licētīā gñalē audīēdi p̃fessiones tenē-
tur ead̃ pctā q̃ cōfessi fuerūt itēz cōfiteri p̃prio sacerdoti. Se-
cūdus articul⁹ est q̃ strate statuto omīs vtriusq̃ sexus edito
in consilio generali roman⁹ pontifex nō potest facere q̃ par-
rochiani non teneātur confiteri oīa sua peccata semel in an-
no suo p̃prio sacerdoti quē dicit parrochialē curatū. imo nec
deus posset hoc facere quia vt dicebat hoc implicat p̃radictōez
Terci⁹ articl⁹ ē q̃ papa nō potest dare gñalē ptatē audīēdi cō-
fessiones. p̃ nec de⁹ qñ p̃fessi hñti gñalē licētīā audīēdi p̃fessiones
teneat̃ ead̃ pctā itēz p̃fiteri suo p̃prio sacerdoti quē dicit vt p̃-
mīssit̃) prochia^l curatū. Et erat principiū ad h⁹ p̃bād q̃ siml⁹
pnt stare i nllate⁹ repugnāt q̃ qsq̃ prochia⁹ frīb⁹ sit p̃fessi i q̃
idē prochia⁹ teneat̃ sub p̃cepto ecclie oīa sua pctā semel i āno

*Il est possible que
le pape ait voulu
par là dire que
le confiteur n'est
pas obligé de
confesser le pénitent
si celui-ci ne se
confesse pas à
lui-même.*

suo sacerdoti proprio siue ordinario confiteri. Primo istud su-
ali. quia non amplius repugnare videretur confiteri fratri-
bus et nichilominus obligari siue teneri semel in anno oia
sua peccata mortalia suo ordinario siue suo sacerdoti pprio
confiteri intelligendo de confessione quantum ad id quod est itera-
bile in eadem quam sibi repugnat semel aut sepius apud fratres
offerre et teneri siue obligari ut semel aut bis siue ter tenea-
tur in sua ecclesia parochiali in anno offerre. cum unus actus sit
iterabilis meritorie sicut alter. Ista vero duo ultima in nullo
sibi repugnant. Igitur nec duo prima mutuo se impugnant
Item nullus ambigit quin quaecumque due propositiones affir-
mativae super simili actu iterabili a diversis personis aut ab
eadem persona pro diversis locis ac diversis temporibus pro-
late valeant simul stare sicuti quod iste parochianus audiet unam
missam vel plures apud parochialem ecclesiam saltem semel in
mense et maxime si uterque actus sit meritorius et deo acceptus
qualis actus non dubium extat confessio. Omnes autem docto-
res in illo concordant quod actus confessionis est iterabilis me-
ritorie quantum ad expressionem peccatorum et penitentiam. Et nos
omnes sepe sic agimus deo ut credimus sic prestantes obse-
qui. Nec mirum est quoniam actus tales iterabiles meritorie pos-
sunt cadere sub precepto ut sunt expressi in principio articuli prece-
dentis. Possunt igitur confessio facienda fratri et confessio eorumdem pec-
catorum ordinatio facienda cadere sub precepto. ergo multo fortius
potest una confessio facienda sub precepto vere alia libera rema-
nere. Item dominus martinus papa quartus quod tribus minoribus facul-
tatem audiendi confessiones concessit in ipsius privilegii fine sic dicit.
Volumus autem quod hi qui tribus confitebuntur eis suis parochialibus pre-
biteris confiteri saltem semel in anno prout generalis consilium statuit ni-
hilominus teneant. quod si tres eos ad hoc diligenter et efficaciter
scom datam eis a domino gratia exortentur nulli ergo in hoc loci. Unde
iste dominus papa mandavit aperte quod non obstante confessione facta fra-
tri: confitens teneatur iuxta consilium generalis statutum eadem peccata sua

presbitero prochiali pfiteri. Sed huic decreto videt̃ hec cōsti-
tutio iohānina vas electionis iuxta sensū quē frēs de ea cō-
cipiunt obuiare si pplm eo modo informāt in publico se ip-
sos vt videt̃. et illos dānando si premiū mandatū dñi mar-
tini sit fixū sicut firmū videt̃ esse iuxta rōnes premittas. Jō
pater sc̃issime ne tm̃ dispendiū cōtinuet̃ in pplo christiano
amore crucifigi illa constitutio cū celeritate possibili declare-
tur. Michi enī videt̃ q̃ ita potest intelligi. et sic intelligo q̃
null⁹ p̃fessus frīb⁹ teneat̃ ppter defectū p̃tatis absoluēdi i fra-
trib⁹ eadē p̃tā cōfiteri suo proprio sacerdoti. cui⁹ cōtrarium
magister iohēs de poliano intellexisse videt̃. Itē videtur val-
de mirabile qua fronte fratres audent asserere q̃ simul-
tare nō possunt: vt q̃s sit confessus frīb⁹ de suis criminib⁹
bus. et q̃ eadē teneat̃ suo ordinario siue suo sacerdoti p̃prio
pfiteri. cū ecōtra in sua r̃la vt cōiter affm̃ mat̃ habeāt q̃ q̃cū-
q̃ in ordine ip̃oz p̃fessus seu hitū ip̃oz assumēs in sua p̃-
fessione aut in suo igressu nō obstāte quacūq̃ p̃fessione prio-
ri facta teneat̃ vni ip̃oz oīa sua crīa confiteri. Cur enī abne-
gant de nobis posse saluari qd̃ de se ip̃is obseruat̃? videt̃ mi-
rabile. Itē dñs b̃ndictus vndecim⁹ in cōstitutione sua reuo-
catoria constitutionis bonifacii. Super cathedra q̃ incipit.
Si bene recordor ad p̃petuā fratrib⁹ mandat q̃ ipsi hortent̃
eis confessos q̃ eadē sua p̃tā confiteant̃ suo proprio sacerdo-
ti. Ip̃e g⁹ sentit̃ vt videt̃ q̃ vna confessio obligationez ad
alterā oīno nō tollat qm̃ si insil̃tare possunt: potest alteruz
precipi altero libero remanente vt michi videt̃ iuxta addu-
cta superi⁹. Itē sc̃tus augustin⁹ in de vera i falsa p̃nia caplo
nono. et sc̃tus thomas i bō auētura i alii doctores i glosato-
res catholici sepe affirmāt q̃ expedit eadē p̃tā sepi⁹ cōfiteri.
Cui igit̃ d̃ sub p̃cepto venire nō possit p̃t̃ meritū in poplo
emulandū. nā sicut possit sc̃tē precipi a prelato q̃libet par-
rochian⁹ audiret singlis dieb⁹ dñicis duas missas h⁹ igit̃ p̃i-
cipio probabiliter sic suaso nimis dura videtur posse iurri

conclusio. scz q̄ quisq̄ parochian⁹ p̄fessus fratri ordinariis
suis curatis omittis per totū annū neglectis sp̄etis siue cō
tēptis: est contēptor siue transgressor mandati ecclie contēti
ī illa decretali. Om̄is utrūq̄q̄ sexus. et per consequēs redit
a fratre cū pctō mortali. et cū de⁹ nō remittat peccatū morta
le vnū nill mortalia cūcta relaxet: inferē vlteri⁹ q̄ talit̄ a fr̄e
cōfessus reuertit̄ cū oib⁹ pctis mortalib⁹ cū q̄b⁹ onerat⁹ acces
sit ad fratrem. Et quid isto intolerabili⁹ aut dānosus possit in
ecclia christi accedere? Vere pater sanctissime istā rōez nesciui
soluere nec scio in presētī dissoluere. Vnde rogavi lūdonis ip̄s
sos in publico vt me īformarēt vbo vel scripto q̄lit̄ possēt pre
missā rōez dissoluere. sed illd̄ hucusq̄ non valui obtinere ab
eis. Igit̄ michi videt̄ q̄ ex premittis possū īferre q̄ p̄sona or
dinarij est parochiano securior pro p̄fessione pandēda singu
lariter scz vni p̄sonē q̄ fr̄is p̄sonā. Super quo pater sc̄issime
nolite iudicare scōz faciē: sed rectū iudiciū iudicate. Dico se
cūdo: dixi q̄ p̄sona ordinarij est parochiano suo vtilior p̄ sua
cōfessione pandēda q̄ fr̄is p̄sonā. q̄ est persona a lege dei ⁊ sue
ecclesie ordinata atq̄ de mādato dei ad illd̄ ministeriū explēdū
exhibita. frater vō ex sola p̄fessione siue licētia sūmi ponti
ficis ad id obtinet facultatē. nec videt̄ ambigū. qm̄ q̄sq̄ ob
seruādū siue sequēdū preceptū vtili⁹ sibi agit q̄ precepto negle
cto sequēdū siue obseruādū licētia. cū sequēdū solā licētia null⁹
ob hoc premiū mereat̄ et quisq̄ obseruādū preceptū mereat̄.
Vnde cōsequit̄ q̄ vtili⁹ confiteri potest quisq̄ parochian⁹ de
cursu cōi itelligo ordinario suo q̄ cuiq̄ fratri. nō tamē nego
quā raro in casu cōtrariū possit cōfigere sicut cū ordinari⁹
ex aliqua causa certa reddi⁹ suo parochiano suspectus. Itē
hoc sequi videtur in priorī articulo quia suo ordinario confi
tendo habet duplicis obedientie meritū. scz obedientie quo ad
legem confessionis et etiam quo ad legem persone. Et con
fendo fratri caret horum meritorum premio. Secundo cum
non sit parochianis preceptum siue consultum cum fra

tribus sint confessi. unde confiteri ordinario videtur sibi vel
lius. Item persona ordinarii est amplius suo parochiano
obligata quod fratri persona et amore sancto ut quisque de cur
su communi debet supponere amplius, ut tenetur ex cura
suo parochiano magis affecta. Unde videtur quod sollicitior erit
circa utilem medicinam spiritualem sibi adhibendam quam frater cum
sit sibi extraneus. Ergitur ex illo capite videtur confessio uti
lior. Item quia iuxta conclusionem immediate premissam persona ordina
rii est ad hoc persona securior. unde consequitur quod est utilior.
Item Innocentius in capitulo illo si aiarum. unam causam ad istam con
clusionem assignat. scilicet quod facilius ad curatum quam ad extraneum ha
betur accessus. concluditur quod utilis pandenda est illi parochia
ni confessio. Et hec causa specialiter habet locum in causa infirmitatis
de nocte quando non potest haberi accessus ad fratrem. nec frater
ad infirmum de nocte patet accessus ad curatum. Ita quod tunc non
obstante confessione antea facta fratri parochiano oportebit ordi
nario confiteri. ubi illi confessio multum esset expediens quod ordina
rius suam vitam priorem agnosceret. quam sic posset sibi penitentiam
magis aptam imponere cum satis sit notum quod quanto quisque sepius re
missionem accepit de peccatis. et quanto peccata ante remissa gra
uiora existunt tanto redditur grauius sequens delictum. qualiter
ergo eo casu poterit ordinarius parochiano aptam et congru
am penitentiam ignorans suam priorem peccata imponere aut saltem
tam congruam sicuti si eius priorem vitam agnosceret. ideo non ce
seo. Unde utilius esset ita confessio propter casus huiusmodi
ordinario confiteri quam fratri. Item Innocentius secundam causam
adducit. scilicet quod in confessione ordinario facta est erubescencia
amplior quam cum confessio est fratri facta. quam quisque amplius eru
bescit pandere sua peccata illi quem quotidie cernit presentem quam
vni ex fratribus. quem fortassis non videt nisi semel in anno. Item multum est
utile uxoris ut unus suam et sue uxoris confessionem au
diat indivise. quia sic eorum confessor tanquam medicus singu
lorum duorum membrorum unius corporis utilis potest languidis in spiritu

sicut infirmus corporaliter prouidet quod duo medici. quorum unus unum
membrum duntaxat. et secundus medicus aliud membrum so-
lummodo curare laborat. Vir vero et mulier unum sunt corpus
Itaque ait saluator. Jam non sunt duo sed una caro. Math.
xix. ca. Satis ex istis videtur quod persona ordinarii est perso-
na utilior pro sui parrochiani confessione illi pendenda quam fra-
tris persona. Super quo pater sanctissime. Nolite iudicare
secundum faciem. sed iustum iudicium iudicate. Dico tertio
ut tunc dixi. quod confessio facta ordinario singulariter ut pre-
scripsi vitat plura incommoda siue dispendia quam facta fra-
tris persone ubi incepti dilatare materiam suadendo quod ea pri-
uilegia que in causa dudum exprimuntur fratribus esse concessa
et etiam alia multiplicia afferunt et inducunt dispendia et per consequens
obseruancia iuris contra in illorum privilegiorum materia vitat in-
commoda. Dico ergo quod privilegiorum horum obseruancia non
solum abusus eorum a fratribus afferunt multa incommoda confes-
sis curatis clero populo christiano et fratribus. Dico primo quod
horum privilegiorum abusus a fratribus prima incommoda afferunt
perfectis eis quoniam auferunt securitatem pactam in prima conclusione huius
arti. Item utilitates prescriptas in prima conclusione huius arti. quoniam ablatio
infert perfectis fratribus prima eis incommoda que debent quasi intolerabilia
iudicari. Item iuxta verba domini in octaua quarti ubi super alia plu-
rima dispendia inde proueniunt. Dixit enim homo. Attendentes quod ex
viurpatione huiusmodi non solum preceptum et in deuotionem populi proueniunt
sed proprios sacerdotes: verum erubescencia que est maxima pars peni-
tentie tollitur. cum quis non proprio sacerdoti quem habet perituum
et penitentem sed alieno et aliam transeunti ad quem difficile et aliam impossi-
bilis est recursus sua crimina profiteatur. Ecce autem incommoda con-
fessionis tria. scilicet contemptus proprii sacerdotis. et in deuotio. et sublatio
erubescencie que maxime penitentie preceptum affirmat. que ex confessione facta
fratribus proueniunt et sequuntur immediate. quoniam dannabile etiam est obla-
tionum detectio et piccolosa detractio deciarum. que non ut quidam meda-

cetera afferunt velut ceremonialia transeunt. sed ei a quo oia
recipimus insignum domini reservari parochialibus ecclesiis indi-
cetur. Hec ibi. ubi duo alia damna adiungit scilicet retentionem obla-
tionum que solent a confitentibus sepe solui eis que eorum confessionem ascul-
tant et fratres eas sibi appropriant cum de iure parochialibus
ecclesiis debeantur. et est in fratribus danabile ut affirmat. que etiam
duo sunt curatis danosa. quia ea que pro victu eis de lege dei et sue
ecclesie providentur: per fratres ratione huius privilegii subtrahunt.
Dicitur enim numeri. xviii. ca. Omnia que sanctificantur a
filiis israel tibi tradidi et filiis tuis pro officio sacerdotali le-
gitima sempiterna. et ibidem. Omnis oblatio et sacrificium et quod-
quid pro peccato atque delicto redditur michi accedit in sancta-
mentorum tuum erit et filiorum tuorum. Item per usum horum privilegiorum
a fratribus pervenit ipsis curatis unum aliud mirabile dispen-
dium scilicet quod vultus suorum pecorum quorum curam ab episcopo suo reci-
piunt non agnoscunt quod in curam gerente carnalem de animalibus
quibuscumque esset danosum. Item est valde danosum curatis a
suis parochianis contemni et tamen contemptus eorum ut supra
innocentius affirmat procedit in populis ex hoc quod parochia-
ni ipsorum fratribus confitentur. Item est gravius damnum cura-
tis quod occasione abusus privilegiorum fratribus concessorum quo-
ad tres cartas omnium funeralium aliter perveniendum fratribus ex le-
gatione siue donatione distincte siue indistincte ad usus quoscumque
in causa dudum concessas. et quoad cartam concessam curatis et
ibi taxatam. quam cartam de multis legatis donatis atque oblatis
fratres non solum curatis sed infinitis cautelis adhibitis ut cu-
rati afferunt: ipsi fratres sibi appropriant diversis queritis colo-
ribus quod inter eos et fratres quasi ubique in populis christianis
sunt lites contentiones et iurgia infinita. ita quod in locis quod prius
rimis a verbis pervenit ad verbera. et in multis caritas per-
cul abicit. que etiam incommoda curatis ex alterius privilegii abu-
su perveniunt scilicet quod cum fratres habent conservatorias duas nolunt cu-
ratos aut alios habentes questionem cum ipsis coram propinquo

lito cōseruatore facere ad iudiciū euocari. sed citari eos faci
unt corā magis ab eis remoto vt propter vexationis timo
rē vt dicit cōpellāt eos a causarū suarū psecutiōe desistere. qđ
in mea puincia sepius actū extitit vt aliqui in ista curia pre
sentes affirmāt. est super hoc fama cōis. hec alia multa incō
moda ex vso vel verius ex abusu priuilegiōz fratribus con
cessorū pueniūt in curatis. Itē ex abusu priuilegiōz fratri
bus cōcessorū incōmoda multa in clero proueniūt. Primo qđ
occasione priuilegiū super cōfessionibus audiendis iuuenes
quasi oēs in studiis generalibus et in domibus parētū suorū
in quibus quasi vbiq; frēs propter facultatē audiēdi cōfessi
ones tāq; familiares existūt fratribus cōfiteantur. qđ iuuenes
fratrū fraudib; eorū munusculis datis allecti qđ hoīes pue
cte etatis circūuenire nō possunt. eorū ordines ingrediuntur
nec postmodū pmittunt vt fama laborat qđ exundi ab ordi
ne habeāt libertatē. sed cū eis detinētur inuiti donec pficiant
in ordine. pmo nec pmittūt vt dicit qđ cū patre aut matre lo
quant nisi sub fratrū custodiā et timore. Super quo isto die
in exitu mei hospicii vnus probus de anglia qđ ob remediū
obtinēdū ad curiā istā accessit michi exposuit qđ statim post
palcha primū iā lapsū frēs apud studiū oxoniense eo modo
sibi suū filiū nō habētē annos tridecim substraxerūt cū quo
illuc adueniēs nō poterat nisi sub fratrū custodiā existēte ha
bere colloquiū. cū scriptura sacra precipiat qui furat; fuerit
hoīem i dēdiderit eū cōuictus mox morte moriat. exodi. xxi
ca°. hanc penā nō subeant aut aliā penā legitimā nō michi
videtur iustū. Si enī scđm legē pro furto bouis aut ouis de
bet quis puniri. multo potius pro grauiori furto. et primo
leso magis nociuo amplius deberet quisq; puniri. quale est
furtū huiusmodi puerorū ante annos discretiōis a custodiā
suorū parētū nec poterūt affirmare qđ qđ pueri sic surrepti ad
deo obsequendū deuotius adducūt. Ideo furari eos i circūue
nire licet fraudibus mēdaciis et fictis promissis qm hoc est

*Quandiam
tulum qđ ante
responsum p
adit*

*Aliter dicitur qđ
m. f.*

contra decretū apostoli affirmare. Dicit enī et non sicut bla-
phemans. et sicut aiunt nos quidem dicere faciamus mala
ut veniat bona. quorū dānatio iusta est. Ad romanos. iiii. ca.
Hinc viderēt incōtrariū hoc dicētes libros beati augustini
de mendacio et cōtra mendaciū in quibus aperte declarat.
q̄ non est faciendū mēdaciū pro aliquo malo vitando nec p̄
cōmodo acquiēdo. Etia ne pro hoīs liberatione aut vi-
ta saluanda et pariter videtur de aliis generibus peccatorū.
Et exprimit vnā iter alias pulcherrimā rationē. Si inquit
liceret ex tali causa proferre mendaciū tota ecclesie doctrina
periret. qm̄ tunc predicans fidē in publico ex tali causa possz
mentiri. Cur ergo in docēdo fidē sicut et cetera auditores in
cordibus suis non ita posset arguere? Ille secundū suam do-
ctrinā potest dicere licite in multiplici casu mēdaciū nescio
nec scire nunc possum an talis casus iam insit. sibi igitur fi-
dem indocēdo non debeo adhibere. Vnde concludit q̄ ad offi-
cium iusti hominis nunq̄ pertinet vllatenus proferre men-
daciū. Item hoc est noue legis preceptū sicut patet marci
x. ca. vbi querēt a dño. Quid faciā ut vitā eternā percipiā.
taliter respōdet. Precepta nosti. Nec adulteris nec occidas
nec fureris. nec falsum testimoniū dixeris. nec fraudem fe-
ceris. honora patrem et matrem etc. Non autem licet homi-
ni propter causam aliquam a se ipso inuentam preceptum
soluere ut videtur. tamen quia propter hoc saul eiectus erat
a regno suo. quia contra preceptionem diuinā de demolēda
tota amalechitarum substantia animalia pinguiora pro of-
ferēdo deo sacrificio reseruabat. vbi a samuele propheta est
sibi responsū. Melior est obedientia q̄ victima. Et ascultare
magis q̄ offerre adipez arietum. qm̄ quasi peccatum ario-
landi est repugnare et quasi scelus pdolatre nō acquiescere.
primo regū. xv. ca. Item quia oza extendit manū ad ar-
cam dei et tenuit eam. quoniam recalcitrauerunt boues et
declinauerunt eam. Iratusq̄ indignatione dñs cōtra eum

x. ii.

percutit eū super teneritate sua et mortu⁹ ē. Scdo regū vi
caplo. Itē ppheta dñi de iuda missus ē in bethel. qz cōtra p
ceptū dñi ne comederet aut biberet in loco illo. ibi comedit ⁊
bibit et tñ suasus et inuitat⁹ ab alio prophā loci illi⁹ q audie
to ab eo dño precepto dicit se cē prophām sibi silez a leone ē
in redeūdo occisus sicut scribit⁹. in regū. xiii ca°. hec et istis
silia satis affirmant eē delictū mortale in fratribus pueros ita
furari a suis parentibz. pmo nō solū peccare mortalit⁹ prop
furtū sed etiā propter circūventionē et fraudē cū dñs ipse in
auctoritate preacta ita affirmet eē preceptū. ne fraudē fece
ris sicut affirmat eē preceptū ne occidas: aut etiā ne fureris

Itē pariter affirmat ibi falsū testimoniū eē. phibitū sicut
preceptū quod tñ ut videt⁹ frēs exercēt in pueris cū eos suis
circūuentionibus ita alliciūt. Vñ paul⁹ apl⁹ precepit. ne q̄s su
pgrediat⁹ neqz circūueniat in negotio frēm suū qm vindex ē
dñs de his oibz. prima ad thessalon. iiii ca°. Ex istis consequē
graue dānū i pplo. qz a mltis sustrahit⁹ id quod āpli⁹ diligūt
in hō mundo. Itē consequitur graue dānū in clero in hō q iā i
studiis regni anglie propter talē sustractionē a suis parētibz
puerorū laici ubiqz retrahūt suos filios ne mictāt eos ad stu
diū. qz poti⁹ eligūt eos facere cultores agroꝝ eos hñd: q̄ sic i
studiis eos talit⁹ amittere. Et sic q̄ ubi in studio exomeñ. ad
huc meo tpe erāt triginta milia studētū nō repiunt⁹ sex mi
lia his diebz et maior hui⁹ minutionis cā siue occasio p̄mis
sa puerorū circūuentio estimat⁹. Et qd ē isto dāno graui⁹ to
ti clero? nō video Itē aliud dānū tā graue q̄ tendit ad con
sūptionē seu euacuationē doctrine in sc̄laribz cuiuslibet fa
cultatis. est q̄ isti ordines mendicantium propter ifinita lu
cra q̄ mediantibz predictis priuilegiis de sepulturis ⁊ confes
sionibz ⁊ aliis q̄ acquirūt tñ mltiplicati sūt i puētibz et pso
nis conuētū quod non reperit⁹ in studiis cōibz de facultate
artiū sacre theologie et iuris canonici ut ferē a pluribz de fa
cultate medicine aut de facultate iuris ciuilibz nisi raro aliq̄

Ex parte ista
qz hui⁹ est
menda p̄p̄
quod est magis
et melius.

Itē ista hui⁹
qz hui⁹ est
menda p̄p̄
quod est magis
et melius.

ut illis multū liber venalis sed oēs emunt a frībꝫ. Ita ut i sin-
gulis conuētibꝫ sit vna grandis ac nobilis libraria ut signi-
li frēs hñtes statū in studiis quales sūt mo° inumeri nobilē
hñt librai iā. Vñ etiā de meis subiectis rectoribꝫ tres aut qua-
tuor missi ad studiū. et dictū est michi q̄ nec bibliā eis vtilem
nec libros alios theologie venales eis congruos ibi poterāt
reperire: ad suā pñam sunt reuersi aut vnus eorū saltē non re-
diit iā. Si ista non sit in clero grandis iactura nulla poterit
in ipso cē. cū ad exitū talē. ut videt̄ intendat q̄ cleric⁹ in ecclesia
nullus remaneat propter frēs. et sic peribit fides ecclesie nisi q̄
ten⁹ relidebit in frībꝫ. et ita ut multis videt̄ poti⁹ expediret q̄
prelati eis cederēt ut totā ad quod hanciare vident̄ hērent ec-
clesiā: q̄ q̄eā demoliat̄ h⁹ modo. Vñ nō solū admiror: sꝫ stupeo
quali audacia tot hoīnes supra oēs mortales in sapia se pu-
blice extollētes contra phisicā rōē et contra sacre scripture
doctrinā takt se sūt mo° mltiplicānt. Dixit enī aristotiles ii° li-
bro suo de aīa. q̄ oīm nat̄a constantiū determinata est rō ma-
gnitudinis et augmētī. Vnde consequit̄: q̄ legē nat̄e nō ser-
uant: sed eā abiciūt q̄ i magnitudine et augmēto terim sibi
non statuūt. Itē cū scriptura nos iſtruat. sapie xi° ca° q̄ d̄s
oīa i mensura numero ⁊ pondere disposuit. cū talis mltipli-
catio super mendicitate seu mendicatione ut fratres assent
sit fundata q̄ nec psonarū numerū certū p̄statuē q̄ pvideat:
p̄mo nec vni psonę de cetero poterit providere nec pond⁹ scꝫ
ut locū fixū mendicantes obtineāt possint prefigere. Cū vñ
mendici p singlos dies aut quasi suū locū egestate vrgēte cō-
pellant̄ exigere. nec mensurā psonis possit statuere scꝫ ut si-
gulis diuinis officiis sine in numero certe psonę cum pari
modo egestate cōpulli ministeriis relictis mendicare sepiſ-
sime oportebit: consequeturq̄ modū oīpotentis sapie dispo-
nēdi isti de mendicantiū ordinibꝫ suo modo multiplicāt p h⁹
clerū et populū importune velut effrontes vbilibet oneran-
tes. Iā enī istis temporibus non poterit magn⁹ aut medius

*com. 74. m. 9. v. 10.
in. i. p. 10. v. 10.*

eris in clero et populo vix cibū assumere nisi illes vocati af-
fuerint mendicantes non more pauperū petētes ad portas
vel ostia huiliter elemosinā vt franciscus in testamento p-
cepit et docuit mendicando. Sed curias siue domos sū vere-
cundia penetrātes et inibi hoipitantes nullatenus inuitati
edunt et bibunt que apud eos reperiunt secū nichilomin⁹ at
grana aut silia. aut panes aut carnes seu caseos. et si i domo
non fuerint nisi duo secū extorquendo reportant nec quisq̃
eis poterit denegare nisi verecundiā naturālē abiciat. Et est
mirū q̃ dñi gregoriū pape sñiam nō formidant q̃ in quodaz
priuilegio publicato prelati ecclesie ita scribit. qz vere vicia
sepe sub specie virtutū oculte subintrant et angl's sathane i
angelū lucis se plexqz simulate transformat. Presentiū vo-
bis mandamus auctoritate quatinus si quos de predictorū
fñi ordine se dicentes in vñs partibz predicauerint ad que
sū pecunie se conuertendo per quod religionē eorū qui pau-
peratē professi sunt contigerit infamare. vos tanq̃ falsari-
os capiatis et condēnetis eisdē. Tanta est iā in ipsis subtili-
tas hu⁹ artis. Vñ pauperes vicarii et rectores et cōes de po-
pulo quasi vbiqz istis tñibus conqueruntur. Mirabilis ille
modus viuendi apparet in istis qui se affirmant debere ex
sua professione euangeliiū obseruātos contra christi sñiam
discipulos ad euangelizandū mitterē. Nolite transire de do-
mo in domū. luce x^o ca^o. Et contra aliā scripturā docentē vi-
ta neq̃ hospitari de domo in domū. ecclesiastici xxix^o ca^o. Ita de
curia in curiā. de domo in domū discurrere vt eorū claustruz
eis sit carcer. Na non est istud dānū graue in clero et populo
veraciter hoc mli is apparet et oīa ocasionat ex vñ priuile-
gioz: pmo ab vñ proueniunt qm ipsa priuilegia predica-
tis et audicionis confessionū tā sctēse exercere pretendūt q̃
quisqz eos verecundat repellere. Itē ista priuilegia et alia
infra tangenda afferunt ipsis fratribus multa incōmoda.
quia videtur q̃ inficiunt eos multis generibus peccatorū

Peccatū enī est se immergere peccato inobediētie peccato aua-
ricie et peccato superbie. Videt enī tā procuratio q̄ obseruā-
tia horū priuilegiōz oīni cōtētoz in capto dud de sepultis i
clementinis et etiā alioz pmissōz peccatis fratres inficere
Procuratio eoz videtur eos inficere quo ad curatos in pec-
cato iniurie. quia facta est contra ius siue diuinū mandatū
quo dicitur. non concupisces domū proximi tui. nō desidera-
bis uxore eius. nō ancillā non bouē non asinū. nec oīa que il-
lius sunt. exodi xx^o ca^o. Constat aut q̄ hec iura procurata a
fratribus fuerant tempore procurationis iura curatorum.

Igitur contra diuinū mandatū tunc fuerat ea concupisce-
re. procuratio vero concupiscentiā habebat annexā et primā
in quocunq̄. Itē cū nō licebat tunc concupiscere bouē at asī-
nū curatorū iuxta diuinū preceptū multomin⁹ licuit concu-
piscere ea que curatis erāt utiliora scilz iura pmissa. Itē
illa procuratio fiebat contra preceptū de dilectione proximi
Diliges proximū tuū: sicut te ipsū. qm̄ quisq̄ se ipsū sic dili-
git q̄ nollet alterius indebite concupiscere bona sua. Constat
autē q̄ illa iura curatorū tunc non debeantur fratribz igitur
erant ab eis indebite procurata. et sic contra mandatū dei p-
missū Itē pariter suacet p̄ illud. Omnia quecunq̄ vultis
ut faciant vobis vos facite illis hec est enī lex et prophete.
vbi cōstat q̄ perficere tam agere q̄ omittere debemus acci-
pere scilicet ut omitemus aliis facere ea que nollem⁹ scilz q̄
nolle debem⁹ nobis fieri. et q̄s fērm vellet aut secundū eos vel-
le deberet q̄ ab eis monachi aut canonici et lares aut fratres
alterius ordinis tollerēt ab eis priuilegia que iā habēt non
puto q̄ aliq̄s. igit nec ipsi talia iniuriola curatis illi facē debu-
erūt. Itē priuilegiōz pcuratio p̄cto inobediētie. frēs inficiē
qm̄ ipsa priuilegia r̄las sue p̄fectiois ipugnat. P̄rio quid q̄
in approbatione sua supponunt et suggerunt q̄ illi quatu-
or ordines ab ecclesia sunt instituti atq̄ fundati super men-
dicitate atq̄ artissima paupertate. Videtur autem q̄ ha-

lumen vñtion.

Vere ius predicandi fidelibus non potest stare cum huiusmodi su-
dameto si huic privilegio siue iuri sit annexa preas exigendi
necessaria vite ab his quibus euangelium freres annunciant. sicut
erat in christi discipulis. quando ad illud ministerium exercendum eos
dixit. Juxta illud. luce x. ca. ia prefatum. In quacumque domum
intraueritis etc. Dignus est enim operarius mercede sua. Me-
dici vero recte tales ut videtur dici non possunt: qualiter eni-
dici possit vere mendicus. non dico medicas habens ius libe-
rum vite necessaria exigendi non video. Unde nec inquisitores pra-
uitatis heretice qui dicuntur abuti sepius potestate eis co-
cessa. vexantes sepe diuersas personas litteratas et laycos
volentes remedium querere de iniuriis illatis per eosdem in-
tores aut ordinis sui freres ita ut timore verecundie seu nota-
tionis super causa heresis et finalis iniusti iudicii quale dicuntur
sepius exercere pecunie sumas graues ab eis extorquent nec
quis penitentiarius aut lector huius de certo siue ex pacto ne-
cessaria vite sue. videtur dici vere medicus. Et sic ista mis-
eria procurando et etiam exercendo suam professionem dissoluunt. et
ita videtur quod tam procurando quam volendo tale privilegium ipsi pro-
curantes suam regulam de mendicitate. non dico de mendicatione
que actum solum signat volebant abicere. Et sic etiam in cordibus
suis abiecerunt sicut in fili ait saluator. Qui videris mulierem
ad concupiscendum eam iam mechatus est in corde suo. Mathei. v.
ca. Si vero freres ascripserunt. et vere ut michi videtur sicut
inferius suadebo quod huic ministerio siue officio predicandi in
ipsis non est annexa facultas exigendi vite necessaria ab his
quibus euangelium christi annunciant. quam non sunt vocati freres aut
missi ad tale ministerium exercendum. sed habent licentiam que hoc
precepit eis aut eos exhortatur ut ministerium illud exercent
ex alio capite. Item consequitur scilicet ex privilegiis sepulture et
facultatis recipiendi oblata tunc deo. et alia ibi deo oblata et ex
privilegio audiendi confessiones omnium sibi confiteri volentium
quoniam de lege dei confessi non apparebunt vacui in cons-

specu dei scilicet ingredientes ecclesiam dei pro sacramentis
habedis. sicut patet exodi. xlii. ca. Inobediencie pctm incur
rit: q: ptra doctrina apli. ad ro. x. ca. Id exercent quomodo
predicabunt nisi mittatur sicut scriptum est. Quia speciosi pedes
euangelizantium pace euangelizantium bona. et ad hebreos. v.
ca. Nemo sumat sibi honorem: s: q: vocat a deo sicut aaron. Et
contra xpi doctrina. nolite vocari rabi nec vocemini magistri.
Vnde est magister vester christus. Mathei. xxiii. ca. Sunt g:
inobedientes qui in professione sua euangelium christi seruare pro
mittunt. et tamen contra legem suam in euangelio traditam priuilegium
tale procurant. Item de fratribus minoribus hoc speciali
us videtur posse inferri. quoniam nemo ambigit quin facillioris
et laxioris obseruantie ac minoris meriti sit in eis cum illis
priuilegiis super facultate predicandi confessiones audiendi sepul
turas habendi. et tres cartas omnium prouentuum sibi appro
priandi vitam transigere quam viuere sine illis a beato francisco
fuerunt instituti. Igitur illa priuilegia procurando retro re
spexerunt postquam miserunt manus ad aratrum contra preceptum
et regulam sancti francisci. Dicitur enim in eius regula isto mo
do. finito vero anno probationis accipiant ad obedientiam promit
tentes istam vitam et regulam semper obseruare. et nullo modo lice
bit eis de ista religione exire iuxta mandatum domini pape qui secundum
sanctum euangelium. nemo mittens manum suam ad aratrum et re
spiciens retro aptus est regno dei. hec ibi. Qui igitur talia
priuilegia procurarunt qui retro non dubium respexerunt: peccatum
inobediencie contraxerunt. Item cum dicatur in principio eiusdem
secundi capituli. Si qui voluerint hanc vitam accipere et vene
runt ad fratres nostros mittant eos ad suos ministros prouin
ciales quibus solummodo et non aliis recipiendi fratres licencia
concedatur. ministri vero diligenter eos examinent de fide ca
tholica et de ecclesiasticis sacramentis et si hec omnia credant
et velint ea fideliter confiteri et in usque finem fideliter obser
uare etc. finito vero anno probationis etc. Fratres vero etc

fratris privilegium procurarunt quod tam inferiores in ordine
quam provinciales ministri possunt homines ad ordinem suum re-
cipere. primo ipsi fratres indifferenter hoc faciunt cum sic privilegium
procurando volebant regulam in illa parte dissolvere secularare
consequitur quod propter inobedientiam commiserunt aut si sine privilegio
ita agant non minus contra suam professionem inobedienter hoc agunt

Item hoc idem consequitur propter illam clausulam regule Mini-
stri vero diligenter eos examinent etc. Contra quam clausulam
directe agunt quotidie cum quasi nullus ad eos accedat nisi iu-
venis circumventus qui nec novit quod aut qualia sunt ecclesie
sacramenta. nec scit fidem ab heresibus separare et nichilomi-
nus vix reperitur fratrum locus notabilis quin sit ibi puerorum
infra decennium conventus unus aut saltem dimidius. Quis po-
test ambigere quin istud in fratribus inobedientie sit peccatum
proveniens in ipsis ex privilegiis preactis quibus ita dicitur
tur et taliter orant quod pueri ad eorum vota faciliter inclinatur et
precipue quia audiunt confessiones in domibus suis et in domibus parentum
puerorum. Igitur huiusmodi procuratio privilegiorum istorum et abusus eorum
peccato inobedientie inscit ipsos fratres. Item cum in regula
sancti francisci dicatur et in capitulo Exiit de verborum signifi-
catione libro sexto etiam declaratur a fratribus observandum
quod fratres non predicent in episcopatu alicuius episcopi cum ab
illo fuerit illi contradictum. Et sanctus franciscus in testamento suo
sic dicit. Et si haberem tantam sapientiam quam salomon habuit et
invenirem pauperes sacerdotum huius seculi in parrochiis
quibus morantur nullo predicare ultra voluntate ipsorum. et ipsos
omnes alios volo timere amare et honorare sicut meos dominos
etc. Et domini mei sunt. hec ibi. Qualem vero reverentiam fratres sacer-
dotibus pauperibus exhibent abicere non potest nec poterit
cum sit nulla. sed irreverentia ubilibet loco sui reperiri poterit
subrogata. Ipsi econtra privilegium in capitulo dudum contentum
procurarunt sibi concedi sic procurando in voluntate sua pecca-
tum inobedientie habuerunt: quia legem illam eis prius impositam tollere

laus francisci
sacerdos quod in
regula dicitur
et in capitulo
dicitur quod
fratres non
predicent in
episcopatu
alicuius
episcopi
cum ab
illo fuerit
illi
contradictum

voluerūt. Dicit enī bñs augustinus sup illo versiculo psal
mi cētesimi decimioctauī. Legē pone michi dñe hoc modo.
Qui timore pene nō amore iusticie opera legis facit: pfecto
inuitus facit. qđ aut inuitus facit si fieri posset vellet utiqz
nō iuberi. hoc per legē quā vellet nō esse nō est amicus s; po
cius inimicus. nec mūdāt opere q̄ imūdus est volūtate. hec
augustinus. Constat autē q̄ pcurās vñ frēs nō obtēta licen
cia epī in sua dioceſi p̄dicare et cōfessiones audire volebāt re
gulā ibi cōtrariā omnino nō esse. et sic extat q̄ eā nō amore
iusticie. sed solū timore pene seruauerūt et volebāt eis illam
iustam nō esse et ita nō illius legis prius amici sed inimici
tunc erāt. et scđm augustinū imūdi volūtate Itē isti pcur
rantes priuilegia q̄ suā regulā seu professionē impugnāt nō
possunt vt videt̄ fideliter eo casu pferre illā clausulā oratōis
dñice. fiat volūtas tua sicut in celo et i terra. Math. vi. ca.
cum tñ ad id ex p̄fessione euāgelii teneātur. Sic enī sc̄tus frā
ciscus suā regulā icho at. Regula et vita fratrum minorū hec
est scilicet dñi nr̄i iesu chris̄ti euāgeliiū obseruare cū nullis sit
dubiū quin voluntas dei sc̄z eius p̄ceptū siue cōsiliū sit q̄ fra
tres suā regulā ab eis professam in finē obseruet. cū hoc etiā
precipiat in regula. scđo ca. Et istud pcurantes in corde suo
ecōtra procurāt vt obseruantia relaxet̄. Vñ cōsequit̄ q̄ pcur
rantes peccato inobediencie quoad deū et quoad suā regulā
sunt infecti. Item ex alio capite videt̄ hoc: qm̄ nec cōfessio
nes audire nec predicationis officiū exercere poterūt isti fra
tres sicut nec alii nisi ad sacros ordīes p̄moti ad q̄s cū pctō
inobediencie vñ videt̄ p̄mouent̄ cū sit lex cōis eccl̄ie q̄ nullus
promoueat̄ ad ordinē sacrū nisi habeat titulū sufficientē ad
vestitū habēdū et dictū qualē titulū q̄ frēs nō habēt cū sint
vt dicunt vere mendici contra hanc legem vñ videtur om
nes et singuli promouentur. et sic nō tantū inobediencie sed
etiā ambitionis tā sublimē statū pcurando sibi cōcedi pctm̄
incurrūt. Itē cū regula s̄cti fr̄cis̄ci p̄cipiat eodē capitulo

aut declarationē q̄ fratres ad illud m̄datū sancti fr̄cis
nō fuerant obligati intelligendo quatin⁹ erat m̄datū ipsi
us qm̄ nil amplius probatur per rationes ipsius scilz q̄ nō
fuerant euocati ad hoc omnes quoz interfuit ⁊ q̄ par in pa
rē nō habet īperiū Cū qua declaratione videtur stare q̄ fr̄s
illud testamentū nichilomin⁹ seruare tenebantur. et in pre
senti tenentur. Si auctoritate diuina per franciscū illud tra
ditū erat eis qm̄ ad m̄datū dei non oportuit vocare mini
stros nec successores francisci deo mandante par fuit. sic q̄ ra
tiones ille non obstat qm̄ de mandato dei et auctoritate eius
intimatis fratribus per franciscū fratres tunc tenebant. et
in presenti tenentur illud testamentū seruare. ¶ autē sic fue
rit ex eodē testamento in fine videtur ubi sic dicitur. Et nō
dicāt fratres. hec enī est alia regula que est recordatio amō
nicio et exhortatio. et meū testamentū qd̄ ego frater fr̄cis
paruulus facio vobis fratribus meis benedictis prop̄ hoc
ut regulā quā dñō promissimus meli⁹ catholice obseruemus
et generales ministri et omnes alii ministri ⁊ custodes per o
bedientiā teneantur in istis verbis nō addere vel minuere ⁊
semper hoc scriptū habeant secū iuxta regulā et in omnibz
capitulis que faciunt qm̄ legunt regulā legant et ista verba
et omnibus fratribus meis clericis et laicis precipio per o
bedientiā ut non mittant glosas in regulā nec in istis ver
bis dicendū ita voluit intelligi. sed sicut michi dedit dñs pure
et simpliciter dicere et scribere regulā istā et verba ista simpli
citer et sine glosa intelligatis. et cū sc̄tā intentione obserue
tis vsqz in finē. hec ibi. Ex qbus videtur q̄ fr̄s possūt vnus
eligere de duobus. aut institutore ordinis sui franciscū men
daciū affirmasse et ita eē dānatū. Vel vix esse quod dicit q̄
scilz suū testamentū nō est alia regula: sed recordatio pri⁹ da
te. et ita sicut tenetur priore regulā: sic et hoc testamentū te
nētur seruare. Itē cum fr̄cis affirmet q̄ ppter hoc ipse
testamentū hoc fecit fratribz suis bñdicens ut ⁊ iam quā deo

promitterent melius catholice obseruaret. aut illud fecit menda-
cacio. et iterum dicent illud dānatū. aut testamentū suū seruā-
do suā regulā magis catholice obseruarent. et per consequens
sine obseruantia testamenti illius minus catholice suā regu-
lā obseruarent. et ita fuerunt in procurando declarationē p-
riā respicientes retro. et in via regni dei retrogradi et inepti
et sic inobedientie peccato infecti. Item cū ipse per obediē-
tiā fratribus suis precepit qnō adderent nec imutarent. et q
illud testamentū secū haberent. etc. que sequuntur aut ipse in
negocio tanti periculi precepit et asseruere deberet hoc pctm
ipsū esse dānatū aut q iuste et scē ita precepit. et habent or-
dere cur alleuiando tante sanctitatis pondus non respexerūt
retro sic se regno dei faciendo ineptos. Item cū in his ver-
bis franciscus affirmet q dñs dedit sibi simpliciter et pure hāc
regulā et hec vba dicē et scribē: aut propter tm mendaciū in
exitu huius vite dicent cū dānatū. aut q vere dñs dicit sibi
et ita diceret fratribus suis. et sic ipse diuinū mandatū i hoc
fratribus suis dicit. et per consequens nō obstañ. q illud testa-
mentū ratione mandati scī francisci nō teneantur frēs ser-
uare nichilomin⁹ q est mandatū dei eis per scm franciscuz
suū institutorē expressū illud seruare tenentur Eligāt fratres
qd voluerint ex duobus et puto q eligent affirmare q scē
sine tanto mendacio peccatis decēlit. et sequitur q frēs
procurando lras apl. cas contra mandatum dei et sue regu-
le se pctō inobedientie infecerunt. Loquor cōtra frēs mino-
res diffusius super isto. q ipsi londonis incoarunt negociū
occasionē aliis ordinibus ministrantes. Et q ipsi pre ceteris
de perfectione euangelica disputantes eā spontance mendi-
citati ascribunt intantū q vnus de ipso ordine predicando i
festo oīm sanctorum vt michi fuerat reportatū descriptis q
tuor gradibus paupertatis quartū perfectionis maioris p-
mo sūme perfectionis euangelice affirmabat scilicet nichil i
mūdo hēre propriū aut cōe. sed mendicare cū christo qd dicūt

verum statum sicut et omnem nomen quod sumus inferiores pater sancti
me scandalizat. Et ob hoc super hoc sicut super aliis supra
tactis. Nolite iudicare secundum faciem: sed rectum iudicium iudicate.
Videtur enim valde mirabile: primo verius eloquendo verissimi-
le non videtur quod per mille annos et fere ducentos nullus ordo
erat in christi ecclesia militante quam iohannes apostolus appellat
ierusalem circa principium apocalypsis xxi capiti. Et ego iohannes
vidi civitatem sanctam ierusalem novam de celo descendente a deo pa-
ratam sicut sponsam ornata viro suo qui perfectionem euange-
licam observavit: sed quod franciscus ad hoc primo ordinem adve-
nit: si enim ecclesia militans in verbis iohannis si pro quia quia ierusalem
appellatur cum affirmet eam de celo descendere: satis constat quod
tempore illo ecclesia militans quia de celesti triumphante descendens
sui institutoris christi perfectionem habebat tanquam sponsa a
christo sponso suo ornata. et non erat ita deformis ut apice san-
cte perfectionis careret. tunc et tot annis sequentibus. Quis to-
lerabiliter possit audire quod franciscus in fide novicius melius atque
verius viam humane perfectionis instituit quam deus omnipotens omnibus bonus
omniscientis fecerat in hominis institutione primaria quem tamen deus
instituit quod eo formato statim posuit in paradiso ut operaretur
et custodiret illum in inicio sacre scripture tradente ubi opera-
tionem corporalem sufficientiam ac possessionem rerum mobilium et earum
que pro suo usu custodiam mendicantem ut michi videtur docu-
it preferendas quem tamen in paradiso posuit ut operaretur et al-
ia scriptura concordat. quia homo nascitur ad laborem ut avis ad vo-
latum. Job quinto. Et ut illum paradysum scilicet tanquam suum cu-
stodiret in quo bonorum mobilium et immobilium affluentiam
obtineret: sed de isto infra loquar diffusius. Videtur igitur
ex premittis quod fratres procurando ista privilegia seipsum
peccato inobedientie infecerunt. Item in procurando ista
privilegia fratres videntur peccatum avaricie incurrisse
primo quia non procurant sibi privilegia alia super aliis ar-
ticularis sacerdotalis officii scilicet ut possent pueros baptizare

ut posset in subsidium curatorum in die pasche parrochianis sacramentum eucharistie ministrare aut extreme unctionis eis sacramentum conferre. ubi esset tantum meritum pietatis: quod in istis aut amplius. sed superius solum privilegia huiusmodi omittis ceteris procurabant quibus directe vel indirecte comoda temporalia annexerunt mirabiliores cunctis mercatoribus et etiam artificibus in hoc effectu artifices quoad lucrum adiuncta sua professione quam fingunt super sua medicamine seruanda. non enim puto quod erat a mundi origine via facilior siue callidior ad opes facile perquirendas quam per premissa privilegia mendicitati facte obligatione vere seu fecte adiuncta. Item cum constet non obstante quod fratres haberent potestatem liberam recipiendi ad sepulturam in locis ipsorum nichilominus remanere poterat in suo robore ius commune scilicet quod omnes oblationes et omnia funeralia deberentur ecclesiis et ipsorum curatis. Quod igitur unum cum altero a fratribus fuerat procuratum. patenter videtur imminere quod illius procuratio avaricia causa erat. Est ei regula aristotelis. primo posteriorum. Ad cognoscendum alicuius passionis seu effectus subiectum seu causam precipuam ut proinde inquiratur quod est causa qua immediate posita ponitur ipse effectus et qua perempta perimitur. que regula satis affirmat quod commodum temporale fuit in procuratio horum privilegiorum causa precipua. cum sine illa procuratio hec non fiebat et ea sola fuerant procurata. que ista comoda obtinebant. Cuius rei satis patens est signum quod non more theobice ad sepeliendum rapiunt corpora pauperum defunctorum. sed instar vulturis ultra mare ad quingenta miliaria sua alimenta odorando sentientes ea querunt sicut dicit averroes commentator secundo de anima recolo. ca. de odore. hoc enim signum satis affirmat quod fratres istud sepulture cum aliis annexis oblationibus privilegium propter alimentum precipue non propter iniectionem exercere meritum procurarunt. Item de privilegio audiendi confessiones omnium indistincte. aliud probabilius ut videtur suspicari non poterit cum quilibet laicus propter ipsos audire confessiones horrescat. quam unus est cuius

Cum quisque laicus
per confessionem audire
confessiones iustitiam.

peccata sua agnoscere et si aliena non discat. Unde nec monachi
 albi aut nigri nec regulares canonici officium tale desiderant
 aut alii viri sancti nec dubium si ex deuotione sancta talis pro-
 curatio procederet quod in aliquibus viris deuotis non in solis sanctis
 fratribus aliquotiens apparet. Unde probabiliter potest infer-
 ri quod auaricia tamquam causa principalis in tali procuratio-
 nis inficit. Item ad hoc quod regula sancti francisci precipiat
 isto modo. Precipio firmiter et fratribus vniuersis ne habeant su-
 specta consortia vel consilia mulierum. neque ingrediantur monaste-
 ria monachorum propter illos quibus a sede apostolica premissa fuerit li-
 centia specialis aut fiant copules viro-
 rum aut mulierum ne hac
 occasione inter fratres vel de fratribus scandalum oriamur. et fratres a con-
 trario procurarunt videlicet ut audire poterint consilia secretis-
 sima mulierum reginarum et aliarum omnium indistincte etiam capite
 inclinato ad caput multum obedienter non insequentes vestigia
 sancti iob. qui dicit. Precepit sedus cum oculis meis ne cogita-
 rem de virgine ita ut per tale consortium iam cum pulcherrimis
 dominabus philosophentur in cameris. Unde per orbem scandala
 que nolo exprimere de fratribus sunt exorta patenter ut mul-
 tis videtur per abusus huius privilegii. primo per abusus sue re-
 gule a privilegio occasione sumpta inobediencie peccato se ip-
 sos inficiunt. Item quod horum privilegiorum procuratio peccato su-
 perbie mentes procurantium inficit. multipliciter suadet. Pri-
 mo quod in decretali Exiit. inclementinis de verborum significatione
 affirmat quod sanctus franciscus suos fratres in paupertate et humili-
 tate fundare volebat. Et constat quod procurare honorem ecclesi-
 astici status sublimem humilitatem impugnat et ambitiois peccatum
 habet annexum. 2o item. probatur minori assumpta per auctorita-
 tes iam tactas. et per illud saluatoris filio zebedei responsum.
 Nescitis quid petatis ipsis per matrem suam petentibus quod unus
 eorum sederet ad dexteram eius in regno suo et alius ad sinistram.
 Super quo dicit crisostomus in opere perfecto. O error salu-
 taris qui totius mundi soluit errorem. Si enim apostoli non errassent

unde nos cognoscere poteramus q: nō omne qd videt bonū
desiderare bonū est. Nunc autē scimus q: aliud est opus bonū:
aliud primatis honoris: et cito post nā desiderium primatis
ex iactura nascit cordis. qui autē est humilis corde nūq̃ desi-
derat superior apparere. et infra Seculare qdē primatū ē desi-
derare et si ratio nō est vel causa est. et si iustū nō est vel vtile
primatū aut ecclīasticū cōcupiscere neq; ratio est neq; causa.
q: neq; iustū est neq; vtile. hec ibi i multa addit silia quibus
nitit suadere qd nūq̃ sine ambiciōe desideratur primat⁹ ecclīa.
Cōstat autē qd habere statū p̃dicādi et cōfessiōes audiēdi ē in
ecclīa status honoris siue primatus. Inficit se g^o peccato su-
perbie q̃ illū pcurat. Itē cōfirmat hoc alit^r Cū enī ap̃lus di-
dicat. Quomodo p̃dicabūt nisi mittātur sicut scriptū ē. Q^u
speciosi pedes euāgelizantiū pacē et euāgelizatiū bonū a deo.
Ro. x. ca^o. nec ipsi sūt missi a deo ad illud officiū per aliquod
qd ego vidi hucusq;. Sed videtur qd ex p̃sumptione propria
ad officiū illud ascēdūt. Caueant ne p̃ aliū q̃ p̃ christū hostiū
ut latrones ab eo iudicētur ut fures. Juxta dicta ipsius io-
hānis. x. ca. Amen amen dico vobis qd nō intrat per ostiū in
ouile ouīū sed aliūde ascēdit. ille fur est et latro. Et cōsequen-
ter affirmat. ego sum hostiū. et sic videtur esse de eis aut eis
siles de quibus dicitur. p̃phete Jeremie. xxi. non mittebā
prophetas et ipsi currebāt. nō loquebar ad eos: et ipsi p̃phe-
tabāt. Vñ cito adiūgitur. Ecce ego ad prophetas dicūt dñs
qui furātur verba mea unusq̃sq; a proximo suo. Si enī nō
sunt missi a xp̃o: ipsi furātur verba curatorū et sup̃lorū suorū
quib⁹ solū de iure cōi officiū p̃dicādi dicitur cōuenire. Item
qd observatiā priuilegiōrū illorū inficiat observātes etiā mo-
do p̃misso suadetur. qm̃ nec p̃cipitur fratrib⁹ nec ad eorū pro-
fessionē seu regulā pertinet predicatoris officiū exercere. Vñ
liberū eis videt p̃dicare ī publico aut cōfessiōes¹ audire. cū g^o
officiū tale volūt admittere peccare mortalit^r volūt. Primo
q: noscūt aut scire deberēt qd priuilegia ipsa erāt pcurata me

diantib⁹ pctis mortalibus suprafactis. et p̄vfu ipsoꝝ. Cū g⁹
illis vtrūq̄ gratificat p̄curationē iniquā sicut q̄s māducās de
rapia aut furto obtēto p̄ vfu ipsi⁹ gratificaret māducādo ip
sam rapinā aut furtū. et p̄ vides bñficiū ad ei⁹ cōmodū sy
moniace p̄curatū cōicaret cū p̄curāte ī symonie pctō. et illud
gratū hēret et esset sub illo decreto apli ad ro. p̄ca°. Qui ta
lia agūt digni sunt morte. nō solū aut ec̄. vtrūq̄ supra posuit nec
excusari per cōcessionē siue licētiā dñi pape potuerūt vtrūq̄ vide
rūt qm̄ dñs papa in sua cōcessiōe obstāciā illā nō posuit nec
eū eā ponere decuisset scilicet. Concedimus ista fratrib⁹ nō
obstāte cōsciētia eoz puerla: sed solas instācias iurium hu
manoz videt̄ intendere relaxare sicuti si homicidē aut symo
niaco aut habētī corporālē defectū latētē q̄ cū redderet inhabi
lē cōcederet facultatē plura bñficia curata retinēdi nō ppter
hoc potest inferri q̄ licite siue iuste illa poterit retinere s; iu
ste scdm̄ qd̄ scilicet q̄tū ad hoc q̄ non ipugnet illius legis
obstātiā. et sic si bñficia retineret nō obstāte dispensatiōe pec
caret mortaliter. Sic enī michi videt̄ in nro proposito sc; q̄
licet quoad ius illud quo talia ministeria solū debēt curatis
per dñm sūmū pōtificē cū fratrib⁹ dispēset̄ nō ppter hoc po
test inferri q̄ frēs iuste poterūt simplicit̄ priuilegiis illis vti
sed iuste scd; qd̄ sc; quo ad hāc legē eis prius obstātē Cū quo
stare videt̄ q̄ sine pctis mortalib⁹ illis priuilegiis vti nō pos
sunt. qm̄ vtrūq̄ videt̄ per gratificationē illā cōtinue ab eis reten
tā remanēt in peccato mortali. ac si ipsi tūc aut p̄curaret aut
procuratibus assentiret. et si dixerint ipsi frēs: q̄ frēs possūt
et poterūt penitere de illo peccato: et sic nō potest cōcludi cū
jam aliqui remaneāt ī pctō. ecōtra dicet̄ q̄ sicut in furto nō
poterit q̄s veracit̄ penitere nisi prius facta restitutōe sublata
sic nec in nro proposito. sed dicet̄ q̄ ī preletī saltē habēt iuste
q̄tū ad curatos hec iura et emolumēta inde sequentia. q; per
summū pontificē q̄ sufficientē potestatem habet et habuit ad
eadē cōcedēda et ita ea restituere nō tenētur. ibi ecōtra dicet̄

¶ nō obstante titulo acquisito p dñm sūmū pontificē restitu-
ere indirecte l3 licet nō directē artari vident qm dñs papa il-
lam culpā gratificationis pretactā in concedendo priuilegiū
nō relaxat. pmo nec potuit relaxare fratribz iplis non vere
penitentibus aut contritis. et qdū illud peccatū manet in
fratribus nō possūt vt videt veraciter penitere nisi iura sub-
tracta rectoribus qtu in eis est: restituant. Vñ videt q fra-
tres qdū non restitunt illa iura qvis etiā propter conces-
sionē dñi pape factā fratribus nō videtur de lege humana cu-
ratis fratres non possunt vaciter penitere. quis enī vere pe-
niteat de alicui rei acquisitione in qua et nichilomin⁹ de ei⁹
retentione letat nemo vt videtur probabiliter iudicandum
Fratres igit presentes i ipsa priuilegia obseruantes sūt pec-
catis pretactis mortalibus inuoluti siue infecti. Itē de ista
licentia in casu cōsili tractat beat⁹ bernardus diffuse in scda
ep̃la ad adā monachū. Et est casus q ille monach⁹ post p̃fessi-
onē suā in monasterio suo factā quoad perpetuā morā ibidē
sicut habent de more vt dicit ad aliud monasteriū cū suo ab-
bate accessit vbi moratus est de licentia sui abbatis. et ei⁹ mā-
dato petita etiā super hoc sūmi pontificis licentia et obtē-
ta. quē bernard⁹ aperce redarguens nitiť rōe mltiplici affir-
mare q nec sine pctō etiā de iussu sui abbatis debeat hoc facē
nec de licentia sūmi pōtificis cur⁹ licentiā pte nō debebat Ad
suadendū primū supponit vnū principiū quod etiā aristoti-
les tercio ethicoꝝ describit et ponit scilz q sunt aliq bona sim-
pliciter bona que fieri mala non possunt. et aliq mala q fie-
ri simpliciter bona non possunt. Et inter ista extrema sunt
duo media que bene fieri possunt et male. Exēpla primi sūt
scdm eū caritas fides. i spes. Exēpla secundi. furtū. homici-
diū. incestus. i istis filia. Exēpla terciū gradus sunt. obediē-
tia. ieiuniū. et istis filia q etiā bene et male possunt fieri iux-
ta cōditiones ānexas. in qbz solū vt sibi obediētia locū habz
hoc posito inqrit in q gradu sit. h⁹ fctm in quo paruit iussui

sui abbatis. et affirmat q̄ fuit in sc̄do sc̄z in gradu maloz si-
plicit̄ ex h̄o vt sibi videt̄. Be p̄cludens q̄ nō potuit bñ fieri i ob-
hoc in h̄o sc̄to iussui sui abbatis parere nō debuit: s̄z plane re-
sistere. q̄ in t̄li ope de se malo sc̄lz in solutiōe p̄mi s̄i abbat̄
debebat obistere. Itē ponit pro r̄ta q̄ duobz precipiētibz p̄-
ria poti⁹ maiori est parēdū. Cū igit̄ d̄s precipiat vota serua-
re et obedientia sibi debite obseruari. si abbas su⁹ deo iferior
preceperit illud dissoluere debebat deo poti⁹ obedire mādato
sui abbatis contēpto. Itē sc̄tus bernard⁹ allegat illud salua-
toris. Mathei xviij. ca. Qui scādalizauerit vnū de pusillis i-
stis qui in me credūt expedit ei vt suspendat̄ mola asinaria
in colo ei⁹. i demergat̄ in profundū maris. De mūdo ab scan-
dalis necesse est enī vt veniant scādala veruntū de h̄o i illi p̄
quē scandalū venit atqz iungit q̄ iste adā monach⁹ suū mo-
nasteriū deserendo nō solū scādalizauit vnū christi pusillū sc̄o
multos. Ex h̄o ap̄et vt sibi videt̄ cōcludens q̄ ipse de illud sal-
uatoris iurrit suo abbati parendo in casu p̄missio. Utinā
igit̄ fratres actēderent qualiter istoz priuilegioz abusū ab e-
is nō solū scandalizant̄ pauci pusilli s̄z i magni i p̄ totā xp̄i
ecc̄liam et ex illo corā deo sc̄tē concludet̄ qd merent̄. et mlt̄a
alia ibi adduxit. Itē q̄tū ad licenciā sūmi pōtificis dicit a-
per̄te q̄ affert malū p̄pendiū. q̄ nō excusat. sc̄t̄m seq̄ns de se
malū. i ei⁹ p̄t̄itio fuit mala q̄ vt dixit velle h̄ere ad malū licē-
ciā ipse sic dicit. Quis est malū neget assensū p̄bē malo.
qd tñ fecisse sūmū pontificē nequaq̄ credideri nisi aut circū-
uentū mēdacio aut ip̄ortunitate ductū. hec ē sc̄ti bernardi sē-
tencia. Videant ipsi fr̄es an nō ita sit contra istā licenciā ipe-
tratā p̄ eos sicuti contra ade monachi lūiaz procurata et cū
sc̄to bernardo concludant q̄ p̄c̄m̄ procuratiōis licenciē cū
obedientia et solutiōe sue regule subsecuta affert eis malū
cōpendiū sicut ipse bernardus affirmat in simili. Item ex
quo quisqz frater cū predicationis officiū aut audiende con-
fessionis excercet possit id respicere sine peccato cū seq̄tur vt

videt q̄ ipse illud officiū tunc p̄ suā professionē grātis assu-
mit. et ita sicut in procuratiōe priuilegiōz paz superi⁹ sua
sū q̄ procurātes peccauerūt mortalit̄ cōtra diuina precepta
ibi expressa: sic iste peccat mortaliter p̄ ead̄ diuina mandata li-
bere vtendo licēcia ip̄e procurata et int̄fici p̄ctis iniurie ino-
bedientie auaricie atq; supbie vt videt cū ex eis̄ causis iniqū
ipse vtať l̄nia procurata ex q̄bus ali⁹ procurauit sc̄z propter
predicationē et honorē. Vtinā adulteriū hui⁹ vsus licētie
causa tertia nō existat. I3 sup̄ h̄ in clero et in pp̄lo sit cōis fa-
ma de ista priuilegiōz materia i eoz abusu i cōtrarietate ad
perfectionē f̄m et quo ad duas cōclusiones p̄ me suasas su-
peri⁹ ista michi sufficiant i p̄nti Alia p̄la si oportebit adiciā
et nō abigo q̄n si vellē illud facere alii nō omitēt sup̄ h̄ oibz
p̄ me modo petitis atq; expressis p̄scitissime. Nolite iudica-
re sc̄dm faciē: sed iustū iudiciū iudicate. Per vram sc̄t̄tatem
aut p̄ aliquos m̄cos d̄nos cardinales suspēso vsu priuilegi-
orū tactoz p̄ me materiā contingentū in quacūq; sui p̄te lite
pendēte et predicta conclusio declareť si id fuerit vsū iustuz.
Prima conclusio erat q̄ d̄ns īsus christ⁹ in conuersatiōe sua
humana sēper pauper erat. nō q̄ propter se paupertatem dile-
xit aut voluit: vcz q̄ quo ad paupertatē quā d̄ns n̄ sustinu-
it michi aduersantes i ego nō fuim⁹ cōtrariū. sed q̄ ad modi-
ficationē adiectā. nō q̄ propter se paupertatē dilexit aut vo-
luit illā partickam suadē. Primo q̄ eē pauperē: est eē miser⁹
siue in miseria eē. Nemo v̄o propter se diligit miseriā. ergo
nullus propter se diligit paupertatē. Itē sc̄dm doctrinā ari-
stotelis primi ethicorū. Nichil ē prop̄ se diligibile nisi q̄ sub-
lato oī cōmodo subsequēte gratuite captaret̄. Paupertas vero
et si pp̄ter ei⁹ tollerantiā mereant̄ tñ si nichil cōmodi pp̄ter
tollerantiā seq̄retur. nec a deo. nec ab hoīe. nec a diabolo cap-
tareť. Igit̄ paupertas in christo nūq̄ pp̄ter se ē dilecta Itē
nlls effect⁹ p̄cti est propter se diligibilis: sed nec ipsū p̄ctm est
diligibile. etiā si corrupto aīo diligať. paupertas v̄o ē effect⁹

pecti. g. 10. Probat minor. qm si primi parentes nri inotēcia
tenuissent nunq de nra progenie pauper aliquis extitisset

Itē nulla priuatio boni ē p se diligibilis. cū oīs habit⁹ sit p
pter se diligibilis. iuxta regulā philosophi ticio topicor. si
ppositū de pposito i oppositū de opposito. Itē q si habitus
est bon⁹ priuatio est mala. i si priuatio ē bona hīc⁹ est mal⁹.
Ditatio vero que est habit⁹ bona ē et deo amabilis cū ipse iū
me sit diues ergo paupertas que ditatiōē priuat est mala nō
est ergo ppter se diligenda paupertas. Et videt nimis pueri
le ad istud probandū insistere cū nemo vt puto nisi propter de
fectū in philosophia aut logica diceret oppositū. Scd a cō
clusio erat q dñs nri iesus christus nūq spontanee mendica
uit quā sic primo suasi. Si ipse spontanee mendicasset cōtra
diuinū mandatū egisset. Non pcupisces domū proximi tui.
nō desiderabis vxorē eius. non seruū. nō ancillā. nō bouē. nō a
sinū. nec oīa que illius sunt. Exodi xx. ca. qm qui spontanee
mēdicat petit i p cōseqns pcupiscit rē. ximi sui igit q spōta
nee mēdicat facit p dñū pceptū qd de xpo nō auderet astru
ere. Itē si xps spōtanee mēdicasset aliū mādātū dñū soluis
set scz oīno egeus i mēdic⁹ nō erit inter vos. deuter. xv. ca.
qm scz nō seruaret legē regiā precipientē q in citate nō sit q
q inermis qui permitteret alios eē inermes. cū posset de a
liis de armis succurrere. sed ille qui cum posset remanere ar
matus arma sua sponē in flumine demergeret: sic ille sa
cerdos in ecclesia legem derelinqueret qua sacerdotibus est p
ceptū vt offerāt dona i sacrificia. p pētis q ad h. spōte se redde
ret ipotētē siue ihabilē. sz nō vt estimo auderet de saluato
re asserere q fecerit cōtra diuinū mādātū nūq g. spontanee
mendicauit gratis se faciēs mēdicū. nec fingere qd potest q
premissū pceptū est cerimoniale cū sit v. morale i artī. in
lege noua: q in lege antiqua expressum. cum saluator preci
piat. luce xi. capitulo Quod super est date date elemosinam.
et ecce omnia munda sunt vobis: vbi quidquid est vltra

sufficiētiā p̄cipiē dari v̄t nullus mēdicus aut egeus siue
rgens in plebe remaneat et nō seruātī cōminatur pena eter
na. Mathei. xxv°. istomodo. Esuriui et nō dedistī michi man
ducare. &c°. Ite maledicti in ignē eternū qui parati estis d̄pa
bolo et angelis eius. Vñ clarescit q̄ artius cristicole obligā
tur a dño. non permittendi inter eos mēdicos q̄ hoies sub
lege antiqua. Item christus imperatorie legi erat subiect⁹
qm̄ et soluit tributū cesari. sicut legit̄ Mathei. xvii°. ca°. vbi
sic dicitur. Et cū venisset carphanaū accesserūt q̄ didragmā
accipiebant ad petrū et dixerūt ei. magister vester nō soluit
didragmā. Ait: etiā. Et cū intrasset domū: p̄uenit eū iesus
dicens. Quid tibi videt̄ symon? Reges terre a quibus accipi
unt tributū vel cēsum. a filiis suis: an ab alienis? Et ille di
xit. ab alienis. Dixit illi iesus. Ergo liberi sunt filii. Vt autē
nō scandalizemus eos: vade ad mare et mitte hamū: et eū pi
scem q̄ primus ascēderit tolle. et aperto ore eius inuenies sta
terē. illū sumens da eis pro me et te. hec ibi. Et debuit tribu
tū illi esse soluēdū cū q̄rētibus ab eo an licet cēsū dare cesari.
et obtulerūt ei denarium cuius superscriptio cesaris erat. et
ait illis. Reddite g° q̄ sunt cesaris cesari et q̄ sunt d̄i deo. Ma
thei. xxii. ca°. Nec fuisse cōueniēs v̄t videt̄ q̄ ipse tanq̄ leges
comunē decreuisset esse seruandā quā subire volebat. Volu
it igit̄ tali legi esse subiectus sicut erat subiectus ioseph fa
bro tanto magis v̄t videt̄ voluit esse subiectus legi impera
torie que fuerat naturalis. que p̄cipiebat v̄t mēdicātes va
lidi nō remanerēt in ciuitatib⁹. et q̄to magis nec mendican
tes spontanee in ciuitatibus debuerant remanere. Item si
christus spontanee mēdicasset legē & dilectōe proximi mēdi
cando soluiisset. qm̄ q̄ vere diligit p̄ximū suū sicut seipsū non
verat eū indebite. sic nec velle debet seipsū a p̄ximo verari inde
bite. petere vero a p̄ximo qd̄ suū est nō egēdo: est ipm̄ verare
indebite. christus g° nōq̄ sic egit. Itē cū scriptura dicat p̄xi
mo suo paup̄ odiosus erit. prouerbior. xiiii. ca°. q̄to magis

mendicus proximo redditur odiosus. Si ergo christus sponta-
nee medicasset: se reddidisset proximis suis odiosum. quod non vide-
tur nisi alia rationalis causa subesset. Item si christus sponta-
nee medicasset suo offendiculum euangelio posuisset quod ipse mi-
raculis confirmauit. quoniam audientes eius doctrinam et videntes eius
miracula rationabiliter ut videtur potuissent illam potius dice-
re esse illusiones et magica quam vera miracula cum sit verisimile
quod quilibet sibi potius ac prius succurrere debet quam alteri. Quo-
modo ergo pasceret ista quatuor aut quinque milia hominum faciendo
miraculum qui sibi non poterat procurare victum sicut alias illude-
bant ei in cruce pendere ita dicentes. Alios saluos facit se ip-
sum non potest saluum facere. si rex israel est descendat de cruce
nunc et credimus ei. Mathaei. xxviii. ca. Item si christus spon-
tanea medicasset legem suam propriam quam dicit esse legem et prophe-
cias soluisset. omnia quaecumque vultis ut faciant vobis homines
vos facite illis. haec enim est lex et propheta. Mathaei. vii. ca. quoniam
nec ipse aliud velle debebat ut sine proximi indigentia inquieti
retraheretur ab eo: quod tamen facit quicumque sponte scilicet non egendo
mendicans. Item paulus apostolus per. ad thymotheum. vi. ca. condemnat
eos qui questum estimant pietatem. quidquid vero paulus con-
damnat christus per paulum condemnat qui euangelium suum accepe-
rit per reuelationem ipsius? ut ipse paulus affirmat ad galatas
per. ca. Igitur si christus spontanea medicauit cum spontanea me-
dicare sit questum expetere vel verius procurare christus exercu-
it per se ipsum quod condemnauit per paulum et erat sibi contrarius
(quod nephas est dicere) ergo christus nunquam spontanea medicauit
Item si christus spontanea medicauit: christus facto fecit medicum
quoniam quod ista contra facto mentem agendo sine verbo mentitur. qui ve-
ro non agendo sed spontanea postulando elemosinam affirmans verbo
se esse egenum siue medicum mentitur in verbo. Igitur qui ita petit
elemosinam non egendo facto mentitur quod nemo dicit de christo Item
si christus spontanea medicauit: vere fuit hypocrita apparens
medicus existens. christus vero nunquam fuit vere mendicus. quoniam

qm nullus est ve mendicus quis medicet: sed fictus q sibi po-
test sufficere. q vero medicat spontanee e sibi sufficiens. alias
scilicet no spontanee sed impellente indigentia medicaret. chi-
stus g^o ex quo no erat pposita nuq ficte aut spontanee men-
dicavit. Itē si christus spontanee medicavit cur petrus apls
matrē sancti clemētis discipuli sui quā ad laborādū manib⁹
estimabat fuisse robustā qui eā inter medicātes reperit acri-
ter increpavit. sicut fecisse legit in vita sancti clemētis. ex q^o
in hoc secuta est christū qui christū dicūt spontanee medicasse
habent ostēdere quid vt videt no possunt. nuq g^o christus spō-
tanez mendicavit. Item si christus spontanee medicavit cle-
mens petri successor multū erravit qui medicatē in cūctis
cōuersis ad fidē p virib⁹ excludere laboravit. ex hoc specialit^r
ab ecclia cōmēdatus cū medicitas ipsoz perfectionez scdm
philosophiā auxisset. Itē si christus spontanee medicavit cur
clemēs iacobo iherosolomitano epō in epistola sibi directa.
vt pñit in decretis. xiii. questione ca. p. de dilectissimis do-
ctrinis et exēplis aploz obedire precepit si medicare ad pfe-
ctionē vite pīneat et int aplos et discipulos vt ibi premiti-
tur nullus erat egēs sic dicētes habēt ostēdere. Item si chi-
stus summus sacerdos existēs spontanee medicavit ecclia sā-
cta scienter erravit: cū statuit nullū debere sine sufficiēti titū-
lo ad sacros ordines pmoueri cū caput ecclie suo exēplo do-
cuerit medicādū. Itē si christus spontanee medicavit scāda-
lū inulit ordinī clericali cū iuxta canonicas sanctōes episco-
pus aut clerus medicās inferat ordinī clericali opprobrium
Itē si christus spontanee medicasset reddidisset se ipsū de pec-
cato suspectū: qm sibi verecūdiā intulisset cū no aliūde preci-
pue dicat spontanea medicatio meritū medicanti acquirere:
q² est actus hūilis atq³ difficilis propter annexā erubescētiā
naturalē. erubescētiā vō siue vecūdiā no cadit i hoīez studi-
osū sicut affirmat aristoteles q^{to} ethicoz in fine. no g^o erat
in christo et p cōsequēs nec spontanee medicavit. Itē si xps

spōtaneē mēdicauit: mēdicare spōtaneē ad pfectionē vite p
tinuit: inepte igit̃ dedit xps dñs legē ātiquā statuēs vt sacer
dotes ī qbus debebat esse sūma vite pfectio possediōes hēret
et decimas si eis fuisset pfectius mendicare. Itē si tot⁹ mū
dus sub lege nature errass̃ statuēs sacerdotib⁹ de publicis or
reis circa cibaria sicut legit̃ ī fine genesis. Si eis fuisset am
plius et amplioris meriti mēdicare. Itē si xpus spōtaneē
mēdicauit. tūc mendicitas ad pfectionē euāgelii pertineret
et ecclia dei errauit scienter dotatiōē eccliaz admittens. et
sic pfectionē suoz prelatoroz imminuēs qđ nephas michi vi
det̃: licet nescio que somnia ferāt cōtrariū. Itē si sic mendi
catio siue mendicitas ad pfectionē vite ptineret christiane
vt a fratribus mendicantib⁹ affirmatur. cur nec christus nec
spūs sc̃tus ī scripturis sacris sup hoc alicubi nos instruxit
videt̃ nimis mirabile nec verissimiliter credi potest: et puto
et erit mirabilis qui a principio sacre scripture vnū ī finez
vnū ad hoc verbū notabile poterit inuenire quā ad aliū sen
sum sit dictū. Itē cū christus discipulis suis pmisserat. Cū
autē venerit ille spūs veritatis docebit vos omnē veritatez.
Joh̃is. xvi. ca°. Aut spūs sc̃tus sui officii erat oblitus qñ ve
nit ad ap̃los ī die penthecostes nō docēs hanc veritatē mē
dicitatis ap̃lis tū de hoc penitus ī eoz actib⁹ nichil appa
reat. aut ipsi posteris inuidētes veritatez eis doctrā a spirite
eius tradere noluerūt. quoz neutrū puidus homo affirma
bit. non g⁹ pertinuit spontanea mēdicatio siue mendicitas
ad tradendā per ap̃los veritatē. Itē quid dicēt ipsi de mel
chisedech qui erat sacerdos dei altissimi et rex salem quem su
pra abraham paulus extollit. Ad hebreos vii. ca°. qualiter
sine mēdicatōe spontanea tātus erat cū nō ipse scdm cuius
ordinē christus erat sacerdos non vt christus spontaneē mē
dicauit ordinem suum tradens. habent contrarium affir
manes ostendere. Item cum propheta dicat propheticē.
non vidi iustum derelictū nec semen eius querens panem
f. ii

Ita e contra christo ascribitur p[ro]pheticu[m] q[uo]d erat su-
a[li]um. Itē si christ[us] spontanee mēdicauit cur mittens disci-
pulos ad euangeliū predicand[um]. nō id eis precepit: sed directe
contrariū scz vt de mercede laboris sui manducarēt et bibe-
rent ita dicens. In quācunq[ue] domū ītraueritis in ead[em] domo
manete edētes et bibētes q[uo]d apud illos sunt. Dign[us] ē oparius
mercede sua. Luce x^o ca^o. Itē si christ[us] spontanee mēdicauit
nūq[uam] laborē ad victū acquirēdū mēdicatiōi preposuit: q[uia]m ep[istola]
fecisset scz laborē aliquoties pretulisset. n[on] ex ei[us] opib[us] didi-
cisset. nūq[uam] eligibili[us] eēt: v[er]o victū s[ine] mēdicatiōe manuū labo-
rē p[ro]tēntis an labore postposito mendicare. q[uo]d autē christ[us] vi-
ctū laborādo sibi acq[ui]siuit p[ro]babile q[uo]d a vulgo vocat[ur] ē. nō so-
lū fili[us] fabri: sed faber. q[uia]m ex hac appellatiōe vulgari videt[ur] q[uo]d
pro victu suo cū ioseph p[re]putato op[er]e fabrilē exercuit. Pro
ista cōclusiōe ad n[on] ista sufficiāt. donec p[er] aduersātes fortiora
adducēda ista ipugnēt. Tercia cōclusio hui[us] materie fuit
q[uo]d christ[us] nūq[uam] docuit spontanee mēdicare. hec talit[er] suadet. cri-
stus cepit facē et docē. Act[us] i^o ca^o. Si igit[ur] mēdicare spontanee
docuisset: cū iux[ta] precedentē cōclusionē nūq[uam] spontanee mēdica-
uit fuisset sibi contrari[us] in ope et sermone scz docēs et nō faci-
ens. q[uo]d verisimile videt[ur]. Itē si christ[us] nūq[uam] spontanee mendica-
uit et alios docuit mēdicare reddidisset se de sua doctrina su-
spectū. sicut ī articulo scdē cōclusionis prioris. Itē posuim[us]
offendiculū euangelio suis apl[os] sicut deducit ī sexto artīcu-
lo ibid[em]. Itē sic dicēdo. legē ipatoriā iustā soluere docuisset
sicut ibi in tercio artīculo. Itē si docuisset spontanee mēdicā-
dū cōtra leges sup[er]ius allegatas et rōnes q[ua]si oēs ad precedentē
cōclusionē. adductas fecisset q[uo]d ita istā et illā cōclusionē affir-
mant. Itē si docuisset spontanee mēdicand[um]: tūc petr[us] p[ri]nceps
hui[us] doctrine nimis imprudenter egisset in allegādo cās merito-
rias premiū sibi reddi illā tā sublimē scd[em] istos cās merēdi
cū dicit. sicut legit[ur]. Mathei xix^o ca^o. Ecce nos reliquim[us] oīa
et secuti sumus te. nō addens et mendicam[us] spontanee p[er]

te quod qz nō fecit conseq. satis videt q illa conditio ad statū
perfectionis non pertinet. Quarta conclusio fuit q dñs nē
iesus docuit nō debere hoīem spontaneē mēdicare. sicut sci
bit luce xiiii^o ca^o. Cū facis puiuium: voca paupes et debiles
claudos et cecos et btūs eris. qz nō hñt vñ retribuere t Jg iē
nō debent vocari ad mendicorū conuiuiū paupes robusti. qz
possunt retribuere saltē suo labore sicut nec diuites. debiles.
claudi. aut ceci debent ad tale conuiuiū vocari. qz nō hñt vñ
retribuere. nō cerno cur surdos et manchos nō noīat inter
vocandos. qz ipsi si nec sint debiles vel claudi. nec ceci possūt
mendicando transire de loco in locū quod facere nequnt debi
les claudi et ceci. sed dñi frēs istā expōnē ponūt inter errores
Jte paulus apl's tanq̄ decretū affirmat. Qui nō vult opa
ri: nō manducet. Loqñs de hoīb3 q aliūde victū de certo non
hñt. Scda ad thessalon. iiii^o ca^o. Et seqtur pena quā precepit
non parēti suis dictis infligi q si qd non obedierit vltimo nō p
ep̄lam. hunc vocate et ne cōmisceamī cū illo vt cōfundatur
nec dubiū qm non precipet tā grauē penā negligēti laborare:
nisi valde graue tñ casu delictū cōmittit. Dicit enī ibidē de se
ipso h^o mo^o. Ipsi enī scitis q̄admodū oporteat imitari nos
qm non in q̄eti sum⁹ inter vos. nec gratis panē manduca
mus ab aliq^o: sed in labore et fatigatiōe nocte et die opantes
ne quē vñm grauarem⁹ non quasi nō habuerim⁹ ptatē: s3
nosmetipsos formā darem⁹ vobis ad imitandū nos. Nā et
cū cēm⁹ apud vos: hec denūciauim⁹ vobis: vt q nō vult o
perari nō manducet. vbi satis appet q a forciori volebat ar
guere sc3 ex quo ipse qui ptatē habuit sumendi carnalia ab
his qbus tanq̄ verus appl's scīabat spūalia ne quēquē gra
uaret potius nocte et de die in fatigatione erat atq3 labore p
victu tanto magis aliis potestatem huiusmodi non haben
tes laborare deberent et non in quietando alios mendicare.
Et vtinā hi homines qui laboriciū mendicatiōi postponūt
actenderent librū beati augustinī de opere monachorum vbi

hanc conclusionē pertrāctans per totū librū vsq; prope finē
conat̃ ostendere q̃ labor debet ocio contēplationis preferri cu
ius in p̃nti rōes omitto: s; alias eis vtar. Itē ex q̃ sac̃ scrip
tura pigrū hominē reprehendit hoc modo. Vsq; quo piger
dormus etc̃. paululū manus conseres vt quiescas veniet ti
bi quasi turbo egestas tua. et mendicitas quasi vir armat⁹.
Prouerbiorū vi^o et xx^o caplis. propter frigus piger arare nolu
it. mendicabit ergo in estate et nō dabit ei. Et mulierē fortē
cui⁹ digitū apprehendere fūlū cōmendat. Prouerbiorū xxi^o ca
Constat q̃ propter hoc et dissuadet̃ mendicationis ociū labo
re neglecto. Itē sct⁹ franciscus in suo testamēto dicit ego
manibus meis laborabā et volo laborare. et oēs alii fratres
firmiter volo q̃ laborent de labore suo quod pertinet ad hone
statē. et qui nesciunt discant non propter cupiditatē recipiē
di mercedē laboris: sed propter exēplū boni operis et ad repel
lendū ociositatē. et qm̃ non dat nobis preciū laboris recurre
mus ad mensā dñi petendo elemosinas hostiatim. hec ibi ē
in regula sua sic dicit. Fratres illi quibus grām dñs dedit la
borandi: laborent fideliter et deuote. Vnde est valde mirandū
qua fronte fratres audeant aut spontaneā mendicationē ex
ercere: aut mendicationem labori e contrario suo instituto
ri preferre. et eo ampli⁹ est mirandū q̃ homo ad laborē nasci
tur. vt dicit iob v^o ca^o. et mendicare est contra legē institutionis
nre primarie in qua seruata nullus fuisset vnq̃ mēdic⁹ siue
mendicans. Item christ⁹ in hoc non mendicare spōtance co
cuisse videt̃ q̃ ipse in sua persona vtī potius miraculo volu
it: q̃ voluit mendicare. s. cū misit petrū ad mare vt staterem
in ore piscis reciperet. et inuentū ex actorib; didragmatis p
se et pro petro petrus exsolueret. cum tñ eo casu tā honora
tus in pplo staterē mendicando facile ipetrasset. Itē alia
facta eius idē videntur ostendere: qm̃ potius vltus fuisse vi
detur illa lege diuina. Dignus est operarius mercede sua. lu
ce x^o ca^o. ac mathei x^o. Dignus est operari⁹ cibo suo. sicut disci

pulis suis indicat quā asinū cui insedit sibi iussit adduci. et quā
aperte zacheo precepit. zachee festinans descende. quia hodie in
domo tua oportet me manere ubi tāquam ad hoc potatē habens
apertissime imperavit. Festinans descende sic quā erat in templo
et circumspectis omnibus cum iam vespere esset hora exiit in betha
niā cum duodecim. sicut legitur marci xi°. potius illo iure uti volu
it: quam ab aliquibus mendicare. Prius enim in bethania euangelium
nuntiabat. Aut si potatē hac usus non fuerat: sed declarauerat
ad amicos tunc saltē maluit amicos suos onerare: quam ab
aliquo mendicare. sic suis operibus nobis ostendens quod non
nisi impulsu egestatis debemus ab aliquo medicare. Item hoc a
perte precepisse videtur suis discipulis eos mittens. Nolite
transire de domo in domū. luce x°. quod tamen de cursu cōi o
portet facere mendicantes scriptura nichilominus alia affir
mante vita nequam hospitari de domo in domū. ecclesiastici xix
ca°. Sacra scriptura alibi talē mendicitatē pariter reprobā
te. hoc modo. pes fatui facilis in domo proximi. ecclesiastici xxi
ca°. et ecclesiastici xl°. Fili mi tempore vite tue ne indigneris
melius est enim mori: quam indigere. Vir respiciens in mensā alie
nā: nō est vita eius in cogitatione victus. alit enim animam suā
eibus alienis. Vir autem disciplinatus et eruditus custodiet
se in ore imprudentis cōducabitur inopia: et in ventre eius ar
debit ignis hec ibi. Item iuueni ut esset profectus ita con
suluit ut venderet omnia sua et daret pauperibus et sequere
tur eum ubi sequelam non dubiū in modo viuendi debemus
accipere. Cum igitur secunda conclusio firmavit quod christus
nunquam spontanee mendicauit cum sequitur quod sine spontanea
mendicatione docuit iuuenem debere ipsum sequendo esse p
fectū. et si saltē perfectus docuit nō debere spontanee medi
care. ex his probabiliter potest inferri quod dominus noster iesus christus do
cuit hominem non debere spontanee mendicare. Quinta con
clusio huius materie mendicitatis erat: quod nemo potest prudens
et sancte spontaneā mendicitatē super se assumere perpetuo obier

uandā. Ista sequit̃ plane ex alijs sup̃asuaſis qm̃ ex quo ta-
lis mendicitas vel mēdicatio est diſuala a chriſto aplis i di-
ſcipulis et ab ecclia ac ſacris ſcripturis etiā reprobata. cōſeq̃
tur q̃ nō poſſe prudēter et ſancte aſſumi q̃uis emulatione
dei poſſit aſſumi ſicut marcus imprudēter et ſi zelo bono po-
licē ſibi precidit. Itē ſic mēdicatē aſſumens ſe in tentatio-
nē inducit cōtra doctrinā oratōis dñice. Math. vi. ca. Et ne
nos inducas in tentationē: q̃ in cōſciencia poſſe q̃s petere a
deo ne deus inducat eū ſc̃z permittat induci in tentationē. q̃
ſe ſpōtaneē intentionē inducit que enī eſt maior tētatiōis oc-
caſio q̃ mēdicatē aſſumere. Cum ſalomon apte dicat et p-
nunciet. Mendicitatē et diuitias ne dederis michi: ſed victui
tantū tribue neceſſaria ne forte ſatia: ꝓalliciar ad negādū te
et dicā q̃s ē dñs et egeſtate cōpuſſus furer et piurē nomē dei
mei. prouerbior. xxx. ca. vbi patēter oſtēdit q̃ mēdicus ad
furtū et per iuriū noīs dei ſui facile impulſum egeſtatis vr-
get. Vñ eccliaſtici. xxvii. ca. dicit. propter inopiā multi de-
liquerunt. Conſtat gō q̃ qui mēdicatē ſup ſe ſponte aſſu-
mit occaſionē grauē et facilē tentationū aſſumit. Itē ſi mē-
dicatē aſſumēs ad officiū ſacerdotale pmo ad oēs ordines
ſacros vt videt̃ ſe reddi inhabilē cū ſine titulo ſufficiētī de vi-
ctu et veſtitu ſcōm leges ecclie ſtatū talē habere nō poſſit qd̃
nō videt̃ pinde eſſe factū ſed potius imprudēter. Itē talē mē-
dicatē aſſumens ſe artare videt̃ ad dei leges predictas in cō-
cluſione ſcōa de chriſti mēdicatate ſoluēdas ſc̃z nō cōcupiſces
domū proximi tui ic̃. Et ibi egēs i mēdicus nō erit int̃ vos
et oīa quecūq̃ vultis ic̃. Et fere rationes oēs cōcluſionum
trū precedētū hanc vt illas aſſirmāt. Vnde nō video in ſer-
monibus de quibus in propoſitionis iſtius principio mētio
nē iam feci qualiter iſta opinio de obſeruantia mendicitatis
ſpōtaneē fuerat introducta niſi ignorādō ſcripturaz aut vt
fugiendo eam eſſe chriſti vite cōformem per ipſam queſtus
amplior habereſ. Vnde ſexta cōcluſio materie huius erat q̃

non de regula fratrum minorum mendicitatem spontaneam obserua-
re. hec occulta fide poterit suaderi. per hoc quod in regula et in te-
stamento sanctus frater sciscus suis franciscis indistincte medica-
tioni preferat laborem. Item rationes conclusionum precedentium istam
probant ut illas principio hoc adiecto quod regula ipsa est san-
cta quod principaliter asseritur et probatur causa. Exiit supra. Sep-
tima conclusio huius materie erat quod bulla domini alexandri quar-
ti que libellum magistrorum condennat nullam premissarum conclusio-
num impugnat. hec taliter suadet quod dominus iohannes vicelinus quartus
in constitutione sua quod quorundam dicit expresse quod dominus nico-
laus tercius illam bullam et omnes litteras predicti alexan-
dri quarti. quantum ad omnes articulos quos sua declaratio con-
tinet reuocauit. Constat autem quod paupertatem fratrum mino-
rum quanta esse debeat nicolaus tercius declarauit quam fratres me-
dicitatem intelligunt. Item constat quod dominus nicolaus de fra-
trum labore declarat et etiam de predicatione non facienda in epi-
scopatu alicuius episcopi ubi fratribus fuerit contradictum.
ergo quo ad istos articulos bulla domini alexandri et nicolai quassa-
ta nec in ipsa bulla recordor aliud quidquam esse quod aliquam
premissarum conclusionum infirmet dicere multa plura obici-
endo contra mea propria dicta et respondendo: et premissa que
dixi amplius solidarem: sed sanctitatem vestram et dominorum
meorum reuerentiam satis vexavi. Unde concludo et humiliter
ac deuote deprecor quod super his siue supra materiam primam per
me tactam iuxta petitionem quam feci. Nolite iudicare se-
cundum faciem: sed iustum iudicium iudicate.

Deo gratias.

g i

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20

[Faint, illegible handwriting on aged paper]

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Epistola dñi pii pape transmissa ludouico christiani
mo francoꝝ regi: ad quæstionē seu destructionem sanctio-
nis pragmatice.

arissime in christo fili salutē et apostolicam benedi-
ctionē. Accepim⁹ ex litteris venerabilis fris nři io.
epi attrebateñ. q̃pta cū caritate amplexus sis i q̃ piū
erga nos et romanā eccliam geras affectū utq; ad tollendū
de tuo regno cōstitutionē illā q̃ pragmatica dicta ē volēti et
erecto aīo laudamus deū et sue maiestati bñdicimus q̃ talē
tibi mēte dedit. Nam qd aliud dicere possum⁹ nisi qd dei bñ-
ctio ex maximis piculis liberatus es: et i hec tpa reseruat⁹
ut esses q̃ suscepto regno paterno sublati errorib⁹ libertatē
romane ecclie instaurares atq; restitueres. et maiorū tuorū
equata glia christiano nři detē fundares. Bñdictus de⁹ q̃ tue
persone custos fuit: spiritū tuū erexit ut cogitares q̃ pia et
omni laude digna sūt. Sic magnus cōstantinus sic duo the-
odolii sic karolus magnus i plures ex tuis progenitoribus
immortale nomē et inextingibilē cōsecuti sunt gliam: qz ro-
manā eccliam matrē suā debito sunt honore prosecuti quoz
re vestigiis inherētē et diligimus totis p̃cordiis et laudam⁹
et oīs te posteritas celebrabit. Illud autē int̃ cetera cōmēdam⁹
q̃ absq; cōuentu et cōsultatiōe multoz pragmaticā auferre
statuisti q̃admodū idē ep̃s nobis significauit. Sapis certe
et regē te magnanīmū ostēdis q̃ regaris sed regas. Optim⁹
enī princeps est qui per se recta cognoscit et operatur qualē
te esse cōfidimus. nec scriptura que ait. Vbi multa consilia
ibi salus consultoz multitudinem requirit. Sed consiliorū
maturitatē et digestionē que res in paucis q̃ in multis fac-
lius reperiunt. neq; enī aut honestas aut iusticia multitu-
dinem facile suadet qui variis affectibus agitata ad peiora
frequēter inclināt. Confusione subiecta est consulentiū mul-
tudo. nec bñ se res habet vbi suffragia minora nō pōtēnt
g ii

Sepe enī fīc v̄t maior pars meliorē vīncat. facis qđ te deceat
qui sciēs pragmaticā esse absq; deo. eā eliminatiōe deē regno
decreuisti. nec vis in disceptationē adducere an fieri debeat q
tu ipse faciēda nouisti. hoc est regē esse et bonū regē et quē bo
ni ament: mali timeāt. Nam q per alios regunt nec p se intel
ligūt q sūt agēda cōtēptui sūt. Probamus igit et cōmenda
mus ad modū q de tua deliberatiōe circa pragmaticā epus at
trebateñ. scribit. hortamurq; v̄t q proposuisti in aio efficere
cito facias. neq; cū possis hodie bñ facere cras faciā dicas.
hilarē datorē diligit de? q iusta et honesta sūt moras nolūt.
Fac tuā sapiētīā sicut nos cognoscimus. Ita et mūdus om
niū q primū cognoscat. ne aliquis dicere possit. Diu noluit
que diu deliberauit. Q si prelati regni tui et vniuersitates
aliqd ex nobis desiderēt te mediatore ad nos recurrēt. Nam
si quis vnq; pōtifex fuit galice nationi affectus v̄t mulci fu
erunt. nos certe inter primos reperiemus. qui nomen et gē
tem huiusmodi honoremus et diligemus. nec vnq; postula
tis honestis aduersabimur. scimusq; dignū esse v̄t fratrib?
nris aut episcopis in multis deferamus eosq; honorē parit
quoq; viris doctis. et qui docti esse cupiūt in vniuersitatibus
litterarū studia sectantes subueniendū esse non ignoramus.
ab his catholica fides defendit et doctrine lumen propaga
tur. Age igit fili perfice quod in animo geris et cōfide nos
tibi et regno tuo oīa cōcessuros. que ratio et honestas suade
bit. Ceterum q; regina cipri ad nos ex regno suo delecta ex
turcis profecta est: et ad tuā v̄t credimus serenitatē pficisce
tur. consiliū et auxiliū petēs. Nam regnū ei? solidani egipci
gente occupatum est. Et q; sicut accepimus machometus
eurchorū dñs ginpui et trapesuntam et multas alias in asia
ciuitates ac prouincias de nouo sibi subiicit et in europam
victor ac tumēs: eo proposito reuertitur v̄t christianitatē to
tam proterreat et cōculcet. Serenitatē tuā rogamus et flen
tes petimus v̄t respicias in quo statu est catholica fides quo

modo ex vno latere turci: ex altero saraceni vigēt. Pone ante
te oculos lamentabiles christianorum voces q̄ per asiā et greciā
in medio nationis p̄se cōstitutī miserabilib⁹ modis affligūt.
Cogita in quo loco est sacrum dñi sepulchrū qd̄ inspicere absq̄
machometanorum voluntate nō possumus. Sācta terra q̄ no
bis lucē fidei prebuit: sic in tenebris ē tot⁹ oriēs plen⁹ spurci-
cia machometica q̄ in ecclia in europā suū virus effudit inde
grecie hinc p̄spanie parte occupata. Nec dies ē in qua mille
christianorum aīe pereant. Rodus in piculo: et nobilis insula
maris quondā dicti pelloponniezeus in p̄tate turchorum ē pau-
cis exceptis locis. Epīres tota ad eos defecit. Bulgaria. va-
lacia. et rauaunico. ex parte turcis paret. vngaria vuln⁹ ex-
pectat et multis afflicta cladib⁹ nō potest tātos belli motus
sustinere. nec est q̄ consolet̄ eā. timet victorē machometū iā
spoliis orientis et alie virib⁹ onustā. Timem⁹ sane illi genti
timem⁹ et aliis q̄ sunt in hostiū circuitu. Nec nos sum⁹ q̄ suc-
currere possum⁹. Voluim⁹ oculos n̄ros modo huc. modo illuc
et lustratis oib⁹ christianorum prouinciis nemo regū nemo pri-
cipū nobis occurrit qui facite rei subuenire possit: nisi tu so-
lus quē p̄ d̄s sui ppli saluatore v̄t confidim⁹ hucusq̄ serua-
uit incolumē. nec permisit in man⁹ se querentiū incidere Tu
dei hereditatē regnū in pace consecut⁹ es mortuo p̄re. philip-
pus burgundie dux clar⁹ et potēs et obsequentissim⁹ ē. ceteri
duces et comites regni te dñm gl̄iant. et sine cōtrouersia pa-
rent. Ex anglia si volueris nichil ē aduersabi. hispaniā ha-
bes amicā. oēs p̄ circuitū te venerant et collūt. et legationes
ex longinquis p̄ribus ac ex ipsa p̄talia te salutatū et honora-
tū aduenient. Magna est gl̄ia tua magnū dei donū. Intelle-
xit diuina pietas cogitationes tuas et multa cognouit i a-
nimo tuo p̄posita eē ad cōmune bonū. Nec dubitam⁹ qn̄ cum
esses exul quodāmo ad regnū sepe tecū diceret. Si paterno
in solio aliquā sedē q̄ta faciā ē d̄s grata: certe nō patiar tuā
hereditatē turcis dilaniari. Audiuit te d̄s. et oīa tibi aduer-

sa repulit. Planavit iter tuum et te in aucto regno collocavit. Excelsū pre regibz terre oīa tibi tranquilla dedit. Si qd intra te deo promissū id servato: si non promissū quod non est verisimile: recognosce beneficia que accepisti a dño deo tuo q te filiū regis creavit. et in regnū cū diu exterius fuisset sūma cū gloria restituit. Ostende te gratū diuine pietatis et pro tantis bñficiis vocē repende tolle vt facturū oratori nemo spondisti pragmaticā constitutionē. et hoc facto quod non est difficile erige te totū in auxiliū religionis contra turcos stude vt expeditio aduersus hostes fiat. Exhibe te huius rei ducē et caput. Nec dubita cuncta erunt tibi prospera. hoc est negociū te dignū ē hec glia seruata est. nichil est in quo te laudabili⁹ exercere posses hereditaria hec ē prouincia ē. nā pugnare cū turcis et vincere et terrā scām recuperare. et si de seruare. et romanā ecclesiā honestare francoz regū ppriū est. et hec tu comodissime prestare potes. Vera francoz soboles supina et rex experientia predict⁹ inopulento et pacifico et potentiūmo regno sublimat⁹ oīm oculi tunc respiciunt oēs afflictī et inuocant. et nos preter te nō videmus qui hoc possit patrare. et ad te vnū recurrimus christiane fidei defensorē. Tu ergo et a nobis et a toto christianoz pplo rogatus et impronnis a deo amonitus prepara te huic prouincie ad quā feliciter dirigendū oīa obtinebis a nobis q a iusto et pio christi vicario et beati petri successore obtineri debeant. Datū rome die xxvi octobris. Anno. M. cccc. sexagesimo pñs pontificatus nostri anno quarto.

